

Etiopien

Säkerhetsläget, politisk utveckling och utsatta grupper

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella samordningsavdelning. Migrationsverkets system för landinformation, Lifos, fortsätter att vara den plats där rapporter publiceras.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets ståndpunkt i en viss fråga och Migrationsverket har inte för avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Landinformation: Etiopien - Säkerhetsläget, politisk utveckling och utsatta grupper

2020-05-14, version 1.0

Rapporten är utgiven av Nationella samordningsavdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2020.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

Förkortningar.....	6
1 Inledning.....	7
1.1 Avgränsning.....	7
1.1.1 Definition av en utsatt grupp.....	7
1.2 Källor.....	7
2 Bakgrund.....	7
2.1 Kort politisk historia.....	7
2.2 Demografi och etniska grupper.....	8
2.3 Administration.....	9
3 Utveckling sedan april 2018.....	10
3.1 Politisk utveckling.....	10
3.1.1 Parlaments- och regionalval 2020.....	11
3.2 Säkerhetsmässig utveckling.....	12
3.2.1 Tigray och Amhara.....	13
3.2.2 Afar.....	14
3.2.3 Somali.....	14
3.2.4 Oromia.....	15
3.2.5 Benishangul-Gumuz.....	16
3.2.6 Gambella.....	17
3.2.7 SNNPR och zonen Sidama.....	17
3.2.8 Addis Abeba, Harari och Dire Dawa.....	18
4 Lagar och statliga aktörer.....	18
4.1 Kort om rättssystemet.....	18
4.1.1 Undantagstillstånd och ledningsstabar.....	19
4.1.2 Antiterrorismlagen (ATP).....	20
4.2 Statliga aktörer.....	20
4.2.1 Etiopiens federala armé (ENDF).....	20
4.2.2 Etiopiska säkerhetstjänsten (NISS).....	21
4.2.3 Liyu-polisen.....	21
5 Utsatta grupper.....	23
5.1 Politisk opposition och politiska fångar.....	23
5.1.1 Opposition i Tigray.....	24
5.1.2 Opposition i Afar.....	25
5.1.3 Opposition i Somali.....	25
5.1.4 Opposition i Sidama.....	25

5.2	Ogaden National Liberation Front (ONLF)	26
5.2.1	Behandling av etiopiska myndigheter	27
5.3	Oromo Liberation Front (OLF)	27
5.3.1	Bakgrund	27
5.3.2	Splittring	28
5.3.3	OLF:s politiska falang	28
5.3.4	Oromo Liberation Army (OLA)/ OLF "in the bush"	29
5.3.5	OLF-Shane Group (SG)	29
5.3.6	Behandling av etiopiska myndigheter	30
5.3.7	Brott begångna av OLF	31
5.4	Oromo Federalist Congress (OFC)	31
5.4.1	Jawar Mohammed	31
5.5	Patriotic Ginbot 7 (PG7)	32
5.5.1	Ethiopian People's Patriotic Front (EPPF)	33
5.6	Ethiopian Citizens for Social Justice (EZEMA)	33
5.6.1	Behandling av etiopiska myndigheter samt andra aktörer	34
5.7	National Movement of Amhara (NaMA)	34
5.8	Eskinder Nega och Baladeras-rörelsen	35
5.8.1	Behandling av etiopiska myndigheter	36
5.9	Journalister, medier och yttrandefrihet	36
5.9.1	Behandling av etiopiska myndigheter	37
5.10	Ungdomsrörelser	38
5.10.1	Qeerroo	39
5.10.2	Heego	40
5.10.3	China Group	40
5.10.4	Ejjeetto	40
5.10.5	Fanos	41
5.11	Internflyktingar	41
5.12	Återvändande etiopier	42
5.13	Hbtq-personer	43
5.13.1	Lagstiftning och terminologi	43
5.13.2	Behandling av etiopiska myndigheter och allmänheten	44
5.13.3	Vittnesmål	45
5.14	Kvinnor	45
5.15	Barn	46
5.16	Religiösa grupper	47
6	Sammanfattande analys	48

Summary.....	51
Källförteckning.....	53
Elektroniska källor	53
Otryckta källor.....	58
Tryckta källor.....	60

Förkortningar

ANDM	Amhara National Democratic Movement
APDO	Afar People's Democratic Organization
ATP	Anti-Terrorism Proclamation (antiterrorismlagen)
BGPDUF	Benishangul-Gumuz Peoples' Democratic Unity Front
EDP	Ethiopian Democratic Party
ENDF	Ethiopian National Defense Force
EPPF	Ethiopian People's Patriotic Front
EPRDF	Ethiopian Peoples' Revolutionary Democratic Front
EZEMA	Ethiopian Citizens for Social Justice
GAMTAA	Coalition for Democratic Federalism (förkortning på språket afan oromo)
GPDF	Gambella Peoples' Democratic Front
HBTO	Homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner
HNL	Harari National League
HRW	Human Rights Watch
ICG	International Crisis Group
ISS	Institute for Security Studies
NaMA	National Movement of Amhara
NEBE	National Electoral Board of Ethiopia
NISS	National Intelligence and Security Service
OFC	Oromo Federalist Congress
OLA	Oromo Liberation Army
OLF	Oromo Liberation Front
OLF-SG	Oromo Liberation Front-Shane Group
OMN	Oromia Media Network
ONLF	Ogaden National Liberation Front
ONP	Oromo National Party
OPDO	Oromo Peoples' Democratic Organisation
PG7	Patriotic Ginbot-7
PP	Prosperity Party
RSF	Reporters sans frontières (Reportrar utan gränser)
SEPDM	Southern Ethiopian Peoples' Democratic Movement
SLM	Sidama Liberation Movement
SNNPR	Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region
SPDF	Somali People's Democratic Front
TAND	Tigray Alliance for National Democracy
TPLF	Tigrayan Peoples' Liberation Front
UDJ	Unity for Democracy and Justice

1 Inledning

1.1 Avgränsning

Följande rapport är framtagen efter en analys av landinformationsbehov i Migrationsverkets operativa verksamheter under 2018 och 2019. Rapporten bygger primärt på information inhämtad under Migrationsanalys informationsinhämtningsresa till Etiopien (Addis Abeba och Bahir Dar) i oktober 2019. Denna har dock kompletterats med information från såväl öppna som åtkomstbegränsade källor.

Rapporten syftar i första hand till att ge en fördjupad bild av situationen för personer som har en faktisk eller tillskriven koppling till grupper som är, har varit eller kan komma att bli utsatta i den transformativa fas som Etiopien befinner sig i. I andra hand syftar rapporten till att ge en fördjupad bild av några huvudsakliga aktörer som är, har varit eller kan vara de som bidrar till de ovanstående gruppernas utsatthet. I tredje hand syftar rapporten till att ge en översikt över den nuvarande politiska och säkerhetsmässiga utvecklingen i landet och faktorer som påverkar denna.

1.1.1 Definition av en utsatt grupp

I denna rapport innebär begreppet utsatta grupper att personer har haft, har eller kan ha en förhöjd risk att utsättas för illabehandling av etiopiska myndigheter, allmänhet eller andra aktörer i landet på grund av faktisk eller tillskriven tillhörighet till gruppen.

Grupper och karaktäristik som omnämns i denna rapport skiljer sig väsentligen åt, varför inga generella slutsatser kan dras om samtliga omnämnda grupper. Det ska också noteras att utsatta grupper i förekommande fall också agerar som utsättande grupper gentemot andra riskprofiler.

Rapporten gör inte anspråk på att vara uttömmande avseende de grupper eller sådan karaktäristik som kan innebära att en person kan eller ska betraktas som en utsatt grupp. Urvalet i rapporten bygger primärt på information som samlats in under inhämtningsresan och på de olika källornas uppgifter om tidigare, nuvarande eller möjligen framtida riskprofiler.

1.2 Källor

Rapportens bygger på noga utvalda källor, med en tydlig betoning på muntliga källor vilka konsulterats i fält. Källorna refereras till så precist som möjligt, men alltid med hänsyn till källornas integritet. En förhållandevis hög grad av källorna är anonymiserade, på deras egna önskemål, vilket påverkar valideringen av informationen i rapporten.

Läsaren bör också notera att flera källor i rapporten är partiska. Tydligast är detta avseende flera nuvarande eller tidigare oppositionella rörelser i Etiopien, där flera har konsulterats. Att dessa källor fått ge sin bild av situationen har varit viktigt för att få en så heltäckande bild som möjligt. Läsaren bör dock notera att deras utsagor balanserats med källor som är mindre eller icke partiska.

2 Bakgrund

2.1 Kort politisk historia

Efter en militärkupp 1974, där kejsare Haile Selassie avsattes, styrdes Etiopien av en militärjunta som kom att bli känd som *Derg* eller *Dergen*. Efter inbördeskrig ersattes denna regim 1991 av

flera etniska rebellrörelser, sedermera partier, samlade under koalitionen *Ethiopian Peoples' Revolutionary Democratic Front* (EPRDF). Redan från början hade den tigreanska rörelsen *Tigrayan Peoples' Liberation Front* (TPLF) stort inflytande över EPRDF, och deras ledare och ideolog Meles Zenawi agerade först som president och sedan som premiärminister i Etiopien fram till 2012.¹ Meles efterträddes av Hailemariam Desalegn, en nära allierad till den avgående premiärministern, som kort efter maktövertagandet konstaterade att han oförändrat skulle fortsätta på den inslagna vägen.²

EPRDF ärvde ett land i svår kris efter långa inbördeskrig och omfattande humanitära katastrofer, men satte igång ambitiösa reformer vilka tog fart på allvar under 2000-talet och genererade mycket hög ekonomisk tillväxt. Samtidigt ökade dock det politiska missnöjet mot den enpartistat som EPRDF drev, inte minst bland oromogruppen.³ Vid sjösättningen av en så kallad *masterplan* för att utvidga Addis Abeba under 2014 utbröt stora protester, först i Oromia och så småningom i Amhara. Protesterna slogs ned hårt, flera dödades och tusentals arresterades.⁴

I februari 2018 annonserade Hailemariam sin avgång, och samma månad valdes Abiy Ahmed Ali (nedan Abiy) till ordförande för *Oromo People's Democratic Organisation* (OPDO), och strax därefter till ordförande för EPRDF.⁵ I april samma år svors Abiy in som ny premiärminister i Etiopien, och inledde kort därefter ett ambitiöst reformprogram som kom att ändra det politiska landskapet avsevärt.⁶

2.2 Demografi och etniska grupper

Etiopien är Afrikas näst största land sett till befolkningens mängd. År 2018 uppgick Etiopiens befolkning till drygt 109 miljoner, med en årlig befolkningstillväxt på 2,6 %, enligt Världsbanken.⁷ Uppgifterna bygger dock på uppskattningar eftersom Etiopiens senaste folkräkning genomfördes 2007. En ny folkräkning är planerad sedan 2017 men har skjutits fram flera gånger.⁸

Enligt folkräkningen från 2007 är den etniska gruppen oromo Etiopiens största och omfattar drygt 34 % av befolkningen. Därefter följer amharer (27 %), somalier (6 %), tigreaner (6 %), sidama (4 %), guragie (3 %), welaita (2 %) och afar (2 %).⁹ Totalt listas fler än 90 etniska grupper

---

¹ Christopher Clapham, *The Horn of Africa: State Formation and Decay*, 2017, London: Hurst and Company, s. 38 ff., 65 ff.

² BBC Monitoring (betaltjänst), *Hailemariam Desalegn*, 2018-08-02, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/3192019> (Hämtad 2020-03-25)

³ Landinfo, *Etiopia: Basisinfo*, 2018-12-14, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42534> (Hämtad 2020-01-08)

⁴ För mer information om protesterna, se Landinfos rapporter *Etiopia: Demonstrationer og protester blant oromobefolkningen fra april 2014 til mai 2016* (2016) och *Etiopia: Protestdemonstrationer og politisk utvikling fra mai 2016* (2018)

⁵ BBC Monitoring, *Abiy Ahmed Ali*, 2020-02-06, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/5727579> (Hämtad 2020-03-25)

⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-18

⁷ Världsbanken, *World Bank Open Data - Ethiopia*, 2019, <https://data.worldbank.org/country/ethiopia> (Hämtad 2020-03-12)

⁸ Reuters, *Ethiopia delays census again despite looming election*, 2019-06-10, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-census/ethiopia-delays-census-again-despite-looming-election-idUSKCN1TB1N7> (Hämtad 2020-03-12)

⁹ Clapham, 2017, s. 72

i folkräkningen.¹⁰ Det finns också ett stort antal flyktingar i Etiopien, nästan 750 000 i februari 2020, med stora grupper från Sydsudan, Somalia och Eritrea.¹¹

Etniska grupper har ett nära samband med språk i Etiopien, och boken *Ethnologue* listar 90 olika språk i landet.¹² Alla etiopiska språk erkänns i den etiopiska konstitutionen, men amharagruppens språk – *amhariska* – är arbetsspråk för de federala myndigheterna.¹³

I den sedan länge styrande koalitionen EPRDF varierade partirepresentationen för olika etniska grupper. Medan partier som representerade tigreaner (TPLF), amharer (*Amhara National Democratic Movement*, ANDM), oromoer (OPDO) samt de många olika etniska grupperna i södra delen av Etiopien (genom *Southern Ethiopian Peoples' Democratic Movement*, SEPDM) var fullvärdiga medlemspartier, hade partier som representerade somalier, afarer och invånare i både Gambella och Benishangul-Gumuz lägre status och därmed mindre inflytande.¹⁴

2.3 Administration

Etiopien är en etnisk federation där landet är fördelat i nio regioner utefter etniska grupper. Dessa regioner är *Oromia*, *Somali* (även känt som *Ogaden*¹⁵), *Amhara*, *Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region* (SNNPR), *Afar*, *Tigray*, *Benishangul-Gumuz*, *Gambella* och *Harari*. Städerna Addis Abeba och Dire Dawa har en mer heterogen befolkning jämfört med de områden de ligger i, varför de har särskild status. Regionerna är politiskt autonoma och betecknas på amhariska *kililoch*. Delstaterna är indelade i zoner, som i sin tur är indelade i distrikt (amhariska: *woreda*), som i sin tur är indelade i grannskap (amhariska: *kebele*).¹⁶ I större städer finns det flera kebele i form av stadsdelsadministrationer, medan en kebele på landsbygden kan omfatta en eller flera byar.¹⁷

Enligt den etiopiska konstitutionens 47:e artikel har varje etiopisk "Nation, Nationality or People" rätt att bilda en egen stat under vissa premisser. Bland annat ska två tredjedelars majoritet i det råd som styr nationen förespråka en statsbildning och begära detta i skrift av reg-

¹⁰ Minority Rights Group International, *Ethiopia*, 2018-01, <https://minorityrights.org/country/ethiopia/> (Hämtad 2020-03-12)

¹¹ UNHCR, *Operational Portal Refugee Situations – Ethiopia*, 2020-02-29, <https://data2.unhcr.org/en/country/eth> (Hämtad 2020-03-18)

¹² Gary F. Simons (red.), *Ethnologue: Languages of Africa and Europe*, 2017, Dallas: SIL, s. 145 f.

¹³ Etiopien (lagstiftande församling), *Constitution Of The Federal Democratic Republic Of Ethiopia*, 1995, artikel 5, <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/et/et007en.pdf> (Hämtad 2020-03-24)

¹⁴ De fem s.k. affilierade partierna var *Afar People's Democratic Organization* (APDO), *Somali People's Democratic Front* (SPDF), *Gambella Peoples' Democratic Front* (GPDF), *Benishangul-Gumuz Peoples' Democratic Unity Front* (BGPDUF) och *Harari National League* (HNL); David Turton (red.), *Ethnic Federalism: The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, 2006, Ohio University Press, s. 17; Clapham, 2017, s. 74 f.

¹⁵ Ogaden är det informella namnet på Somali-regionen. Historiskt betecknade Ogaden ett område som inte helt motsvarar dagens region, men idag används begreppet vanligen som en alternativ beteckning för hela Somali-regionen. Namnet Ogaden kommer från den somaliska klanen ogaden/ogaadeen (underklan till darod) som traditionellt bosatt sig i området. Vissa motsätter sig namnet Ogaden då det anspelar på klans politiska makt: Paolo Billi, *Landscapes and Landforms of Ethiopia*, Dordrecht: Springer, 2015, s. 324.

¹⁶ Yohannes Mekonnen, *Ethiopia: The Land, Its People, History and Culture*, 2016, s. 116 f., https://books.google.se/books?id=kSgmwugWCGMC&printsec=frontcover&hl=sv&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (Hämtad 2020-03-24)

¹⁷ Landinfo, 2018, s. 2; OCHA:s karta över Etiopiens administrativa indelning finns här: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/21_adm_eth_081517_a0.pdf

ionadministrationen. En folkomröstning ska sedan hållas inom ett år, där en majoritet ska förrespråka statsbildningen.¹⁸ Definitionen av vad som utgör en "Nation" och vad som utgör "Nationalities" eller "People" är inte tydlig, och det förklaras heller inte i konstitutionen. Normalt sett betraktas dock de stora etnolingvistiska grupperna med tydlig territorialkontroll i Etiopien – d.v.s. amharer, oromoer, tigreaner, somalier, afarer och hararier – som nationer, medan mindre etniska grupper utgör nationaliteter eller folk. Denna avsaknad av definition är långt ifrån oproblematiske.¹⁹

Enligt en källa präglas delar av landet av en vilja att "uppgraderas" från kebele till woreda, från woreda till zon eller från zon till region. Vidare finns det i flera fall en motsättning mellan vilken region en viss zon ska tillhöra, eftersom den etniska sammansättningen i den specifika zonen kan vara annorlunda från regionen eller ändras över tid.²⁰

3 Utveckling sedan april 2018

3.1 Politisk utveckling

Sedan Abiy blev premiärminister i april 2018 har ett mycket stort antal politiska fångar benådats, flertalet väpnade grupper lagt ner sina vapen och återvänt, hundratals hemsidor och bloggar som tidigare blockerats har tillåtits och såväl det mediala som det politiska landskapet har tydligt liberaliserats.²¹ Abiys regering har dessutom hävt terrorklassificeringen av flera oppositionella grupper och slutit fredsavtal med såväl intern opposition som med grannlandet Eritrea.²² För dessa betydande reformer, och för det både interna och externa fredsmäklaret, tilldelades Abiy Nobels fredspris 2019.²³

Abiy är aktiv pingstvän, med en muslimsk oromofar och ortodox mor från regionen Amhara.²⁴ Abiy vill skapa en panetiopisk, geografisk istället för etnisk federation, en filosofi han kallar för *medemer*.²⁵ I december 2019 bildades formellt det nya *Prosperity Party* (PP) genom en upplösning av EPRDF och en sammanslagning av ODPO, ANDM och SEPDM. Abiys mål med partiet har varit att inkludera personer från alla etniska grupper, och att meriter ska gå före

---

¹⁸ Etiopien (lagstiftande församling), 1995, artikel 47

¹⁹ Turton, 2006, s. 18 f.

²⁰ Anonym källa (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

²¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²² International Crisis Group (ICG), *Keeping Ethiopia's Transition on the Rails*, 2019-12-16, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/283-keeping-ethiopia's-transition-rails> (Hämtad 2020-03-12)

²³ New York Times, *Nobel Peace Prize Awarded to Abiy Ahmed, Ethiopian Prime Minister*, 2019-10-11, <https://www.nytimes.com/2019/10/11/world/africa/nobel-peace-prize.html?action=click&module=RelatedLinks&pgtype=Article> (Hämtad 2020-03-12)

²⁴ Västerländsk ambassad (A3), Addis Abeba, (datum saknas); BBC News, *Abiy Ahmed: Ethiopia's Prime Minister*, 2019-11-11, <https://www.bbc.com/news/world-africa-43567007> (Hämtad 2020-05-08)

²⁵ Västerländsk ambassad (A1), Addis Abeba, samtal, 2019-10-15; BBC News, *Ethiopia's Abiy Ahmed Gets A New Ruling Party*, 2019-11-22, <https://www.bbc.com/news/world-africa-50515636> (hämtad 2020-01-08)

etnisk tillhörighet för posttillsättning.²⁶ TPLF har dock inte upplösts för att ingå i det nya partiet.²⁷

Samtidigt som Etiopiens transition har väckt stort hopp har splittrande krafter uppenbarats, och regeringen har haft svårt att möta växande etniska motsättningar inom landet.²⁸ Etnonationalistiska grupper använder det öppnare klimatet till att starkt föra fram sina agendor. Centralmakten har försvagats till följd av att Abiys regering uppfattas som svag, vilket gör att de regionala staterna flyttar fram sina positioner.²⁹

Den höga befolkningstillväxten i Etiopien leder också till att olika grupper växer in i varandras traditionella geografiska områden, vilket skapar spänningar. Spänningarna har i vissa fall bidragit till en storskalig fördrivning på etnisk basis.³⁰ Sedan länge etablerade etniska motsättningar har kommit upp till ytan, och våldsnivån har lett till en internflyktingssituation som saknar motstycke i Etiopien. I början av 2019 hade Etiopien det högsta antalet nya konflikterlaterade internflyktingar i världen.³¹ Detta utbredda och mycket allvarliga våld tycks enligt flera konsulterade källor ha minskat under 2019, men inte upphört.³²

Abiys regering står inför en svår utmaning, för samtidigt som de visat en oförmåga att hantera konflikter i landet, har det demokratiska utrymmet på nytt stramats åt. Detta har bland annat skett efter ett attentat i Amhara-regionen i juni 2019, vilket har kallats för ett statskupp-försök av den etiopiska regeringen.³³ Under attentatet mördades överbefälhavaren general Seare Mekonnen i Addis Abeba, regionpresidenten i Amhara, Ambachew Mekonnen, samt en av hans rådgivare. Federala styrkor avvärjde dock attentatet.³⁴

3.1.1 Parlaments- och regionalval 2020

Det finns en bred samsyn bland konsulterade källor att parlaments- och regionalvalen 2020 kommer vara ett stresstest för den politiska transitionen i Etiopien. Initialt var valen planerade till maj 2020, men i januari rapporterades ett nytt tentativt valdatum i augusti 2020.³⁵ Detta datum har sedermera senarelagts på grund av covid19-pandemin och det är i dagsläget osäkert när valet kommer att kunna äga rum.³⁶

Etiopien har hållit val vid fem tillfällen sedan Dergen avsattes, och alla har varit omtvistade och kritiserade.³⁷ Under Abiy har en rad reformer av valsystemet införts. Under 2018 valdes en tidigare oppositionsledare i exil till chef för *National Electoral Board of Ethiopia* (NEBE). I augusti

---

²⁶ BBC News, 2019-11-22; Addis Standard, *Exclusive: As the formation of prosperity party gains momentum here is its program*, 2019-11-28, <https://addisstandard.com/exclusive-as-the-formation-of-prosperity-party-gains-momentum-here-is-its-program-2/> (Hämtad 2020-01-08)

²⁷ BBC News, 2019-11-22

²⁸ ICG, 2019, s. i

²⁹ Västerländsk ambassad (A1)

³⁰ Ibid.; Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A), samtal

³¹ EU-tjänsteman (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-16

³² Västerländsk ambassad (A1)

³³ Ibid.

³⁴ BBC Monitoring, *Abiy Ahmed Ali*, 2020

³⁵ Reuters, *Ethiopia sets tentative August date for elections*, 2020-01-15, <https://uk.reuters.com/article/uk-ethiopia-election/ethiopia-sets-tentative-august-date-for-elections-idUKKBN1ZE0RA> (Hämtad 2020-03-12)

³⁶ BBC Monitoring, *Ethiopia Electoral Body Justifies Postponing August Poll*, 2020-04-01, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201kzsm> (Hämtad 2020-04-01)

³⁷ UD, *Etiopien - Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 30 juni 2019*, 2019-12-18, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43899> (Hämtad 2020-04-14)

2019 antogs den nya vallagen (*Ethiopian Election, Political Parties Registration, and Election Ethics Law*) av ett enhälligt parlament, trots att viss kritik riktats mot att statligt anställda inte får ställa upp i valen.³⁸

Bilden varierar mellan källorna. En del menar att valen kan bli ordnade, fredliga och fria, även om de etniska spänningarna kommer ligga kvar under ytan och att konflikt och våldsamheter kan blossa upp därefter.³⁹ Andra ger en mer pessimistisk bild, och delar av oppositionen menar att valen inte kommer bli fria och demokratiska eftersom landets reformprocess går för långsamt.⁴⁰

Folkräkningen planerad till 2017 är uppskjuten på obestämd framtid och kommer inte kunna genomföras före valen. Den etiopiska regeringen har ett utmanande arbete att genomföra med att reformera lagar och institutioner inför valen. Det finns stora frågetecken om oppositionen får tillräckligt med utrymme, och om regeringen har kapacitet att genomföra valen på ett ordnat och säkert sätt.⁴¹ Det finns hos samtliga Migrationsanalys samtalspartner en oro för den säkerhetsmässiga utvecklingen i Etiopien i anslutning till valen, även om synen på framtiden varierar mellan försiktigt optimistisk till mycket pessimistisk.⁴²

3.2 Säkerhetsmässig utveckling

Att centralmakten tappat mark till förmån för regionerna ger därmed mer självstyre för vissa etniska grupper.⁴³ Det har länge funnits etniska motsättningar och fördrivningar i Etiopien, även under EPRDF:s mer hårdhänta styre och då framför allt kopplade till resursfrågor. De etniska konflikter och det etniska våld som plågat Etiopien de senaste åren, är mycket mer omfattande.⁴⁴ När det etniska våldet tidigare blossat upp, har det kunnat kontrolleras och det tycks ha varit lågintensivt. Redan 2015 började en förändring skymtas då nationalistiska rörelser drog nytta av de utbredda anti-regimprotesterna och sedan länge underliggande konflikter blossade upp till ytan.⁴⁵

Detta etniskt betingade våld och spänningar ökar i hela landet. Abiys förespråkande av geografisk istället för etnisk federalism är kontroversiellt, och dessa planer har lett till en splittring inom f.d. EPRDF som driver på spänningarna.⁴⁶ Etnonationalismen, som länge varit förekommande exempelvis bland oromoer och somalier, växer även bland amhara som tidigare snarare varit starkt kopplade till en panetiopisk nationell identitet. Spänningarna eldas på i sociala medier, där det nu är möjligt att sprida desinformation på ett sätt som tidigare, under hårdare statlig kontroll, inte var möjligt.⁴⁷ Konflikterna är mycket oförutsägbara och kan snabbt blossa upp i så gott som hela landet. Små incidenter, som en trafikolycka eller en fotbollsmatch, kan leda till att etniskt våld blossar upp i andra delar av landet. Detta mönster upprepar

---

³⁸ Freedom House, *Freedom in the World 2020 – Ethiopia*, 2020-03-04, <https://www.ecoi.net/en/document/2025913.html#alert> (Hämtad 2020-03-26)

³⁹ EU-tjänsteman (C), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

⁴⁰ Eskinder Nega, aktivist/journalist, Addis Abeba, samtal, 2019-10-19

⁴¹ Internationell organisation (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-2; Västerländsk ambassad (A1)

⁴² EU-tjänsteman (C)

⁴³ Västerländsk ambassad (A1)

⁴⁴ EU-tjänsteman (B); Anonym källa (B)

⁴⁵ Institute for Security Studies (ISS), *What is Driving Ethiopia's Ethnic Conflicts?*, 2019, s. 4, <https://is-safrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear-28.pdf> (Hämtad 2020-04-01)

⁴⁶ Västerländsk ambassad (A1); Västerländsk ambassad (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-17

⁴⁷ Anonym källa (B)

sig ständigt, och de etniska spänningarna ligger kvar under ytan när motsättningarna tillfälligt blåser över.⁴⁸

Tyngdpunkten ökar på regionala säkerhetsstyrkor, vilka är mindre och svårare att kontrollera än de federala motsvarigheterna. Dessa tenderar att ha sämre respekt för mänskliga rättigheter, och säkerheten lokalt villkoras då mot den egna etniska gruppen. Som tigrean i regionen Tigray kan du därmed ha ett visst mått av säkerhet, medan detsamma inte nödvändigtvis gäller för amharer i Tigray. Dessa regionala styrkor gör i förekommande fall också gemensam sak med huliganliknande ungdomsgrupper (se avsnitt 5.10). Abiy förespråkar återhållsamhet och kritiserar samtidigt för att ingenting görs. Regeringen tappar i princip kontrollen över säkerheten på månatlig basis enligt en källa.⁴⁹ Tillvaron i konfliktzonernas strider är okontrollerbar och drabbar i allra högsta grad civila.⁵⁰

Kriminaliteten har ökat under de senaste åren och polisen har märkbart tappat kontroll. Banditer är vanligare än de varit tidigare i avlägsna områden som gränserna mot Somalia och Sydsudan. Det finns information om ökad aktivitet av terroristgrupper som Al-Shabaab och IS.⁵¹

Nedan sammanfattas några av de konflikter som blåst upp eller intensifierats sedan Abiy kom till makten.

3.2.1 Tigray och Amhara

I regionen Tigray är situationen stabil. TPLF har dragit sig tillbaka till regionhuvudstaden Mekele där de behåller kontroll över hela regionen.⁵² TPLF styr i princip efter EPRDF:s modell pre-Abiy, med ett starkt kuvande av politisk opposition och förmodligen genom upprätthållande av ett utbrett övervakningssystem.⁵³ TPLF är enligt en källa långsiktiga och strategiska och har inget intresse av att federationen ska sönderfalla.⁵⁴ Insynen i Tigray är dock mycket begränsad idag, och de reformer som i övriga landet kan skyntas tycks inte ha nått regionen.⁵⁵

I regionen Amhara förekommer det spänningar i gränsområdet mot Tigray. Områden vid gränsen, där den etniska gruppen qimant bor, önskar bryta sig loss från regionen för ökat självstyre. Det har varit spänningar omkring staden Gondar, där 300 beväpnade ur qimant-gruppen attackerat byar, bränt ned hus och dödat 30 personer. Våldet ledde till 50 000 nya internflyktingar, och etiopiska armén grep 138 personer i Västra Gondar till följd av våldet.⁵⁶ Konflikten kommer från en sedan länge pågående vilja till självstyre, som blivit mer angelägen i samband med att amhariska etnonationalistiska rörelser (däribland NaMA, se avsnitt 5.7) växt sig

---

⁴⁸ EU-tjänsteman (C)

⁴⁹ Västerländsk ambassad (A1)

⁵⁰ EU-tjänsteman (B)

⁵¹ EU-tjänsteman (C)

⁵² Anonym källa (B); Västerländsk ambassad (B)

⁵³ Systemet, kallat "fem på en", innebar enligt källan att en person var ansvarig för att spionera på fem andra och upprätthölls av EPRDF tills Abiy tog makten. I teorin är systemet avskaffat i övriga Etiopien, enligt källan, men det lever "troligen" kvar i Tigray: Västerländsk ambassad (B)

⁵⁴ Västerländsk ambassad (B)

⁵⁵ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D), Addis Abeba, samtal, 2020-03-13

⁵⁶ US Department of State (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices 2019 - Ethiopia*, 2020-03-11, s. 30 f., <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44107> (Hämtad 2020-04-14)

starkare.⁵⁷ Enligt Amnesty har konflikterna mellan amhara och qimant lett till hundratals dödade i attacker och hämndattacker under 2019.⁵⁸

Det finns också områden i Tigray-regionen som Amhara-regionen gör anspråk på. Konflikten är allvarlig eftersom två parter i f.d. EPRDF är i öppen, verbal konflikt med varandra, vilket blir märkbart i gränsområdet. Handelsvägar har stängts mellan regionerna, och det har förekommit våld som förmodligen drivs på av formell eller informell regional aktör. De internflyktingar som konflikterna i Amhara genererat har enligt en källa oftast kunnat återvända.⁵⁹

Enligt personal på Bahir Dar University, i Amhara-regionen, är konflikten primärt förd på en politisk (elit-)nivå men det får konsekvenser för civilpersoner. Personal vittnar om en tydlig skillnad i klimatet på universitetet, där etniska skillnader tydligt börjar accentueras mellan kollegor och studenter av olika etniska ursprung.⁶⁰

3.2.2 Afar

Mellan regionerna Somali och Afar råder också en konflikt, som utgår från omtvistade områden längs gränsen mellan regionerna. Denna konflikt löstes, enligt en källa, och parterna var överens om implementeringen, men Somali-regeringen avbröt avtalen med hänsyn till illabehandling av somalier i området. Det har således varit sammandrabbningar i området, med milisgrupper som riktat attacker mot civila på båda sidor. Dessa har dock inte varit lika våldsamma eller omfattande som i andra delar av landet.⁶¹

3.2.3 Somali

Somali-regionen är den av Etiopiens regioner som sett den mest positiva utvecklingen i närtid. I augusti 2018 avsattes Abdi Muhamud Omer, kallad Abdi Illey, som gjorde regionen ökad med auktoritära metoder och uppbyggandet av regionens brutala Liyu-polis (se avsnitt 4.2.3). Den nya regionpresidenten, Mustafa Omer, har haft en tydlig målsättning om fred och öppenhet, och har bland annat reformerat Liyu-polisen.⁶² Mustafa, tidigare aktivist och FN-tjänsteman, tog tidigt initiativ till att stänga ned det ökända fängelset Jail Ogaden.⁶³ Mustafa har också uttryckt att han vill ha en mer mångfaldig administration, och har inte bara utnämnt personer från sin egen klan till politiska poster. Detta har delvis skapat missnöje bland andra Ogaden-klaner, som inte längre har nyckelrollerna i administrationen.⁶⁴

Den tidigare regionpresidenten greps i augusti 2018, och i början av 2019 åtalades han och 46 andra för att ha anstiftat till etniskt våld i regionen och gett order om att döda och plundra icke-somalier.⁶⁵

---

⁵⁷ ISS, *What is Driving Ethiopia's Ethnic Conflicts?*, 2019, s. 7, <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear-28.pdf> (Hämtad 2020-04-01)

⁵⁸ Amnesty International, *Human Rights in Africa: Review of 2019*, 2020, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR0113522020ENGLISH.PDF> (Hämtad 2020-04-14)

⁵⁹ Anonym källa (B)

⁶⁰ Medarbetare vid Bahir Dar University, Bahir Dar, samtal, 2019-10-24

⁶¹ Anonym källa (B)

⁶² Västerländsk ambassad (A1)

⁶³ HRW, *Interview: Inside What Was Ethiopia's Jail Ogaden*, 2019-07-10, <https://www.hrw.org/news/2019/07/10/interview-inside-what-was-ethiopias-jail-ogaden> (Hämtad 2020-03-31)

⁶⁴ Västerländsk ambassad (B); Tjänsteman vid västerländsk ambassad (C), Addis Abeba, 2019-10-21

⁶⁵ Reuters, *Ethiopia Charges Former Regional President, Others Of Instigating Ethnic Violence*, 2019-01-30, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-politics/ethiopia-charges-former-regional-president-others-of-instigating-ethnic-violence-idUSKCN1PO1X3> (Hämtad 2020-03-13)

En talesperson för *Ogaden National Liberation Front* (ONLF, se avsnitt 5.2) uttrycker att regionen blivit stabil, och att situationen är markant annorlunda från förut. ONLF betonar att brott fortfarande begås av lokal milis och lokala fraktioner av Liyu-polisen, men det är betydligt mindre än tidigare. Det råder fortfarande straffrihet för Liyu-polisen enligt ONLF, såväl på landsbygden som i städerna.⁶⁶

Somali-regionen är dock besvärlig, dels på grund av ett svårt klimat med naturkatastrofer, dels på grund av omfattande smuggling av såväl varor (ex. khat) som människor från Somalia.⁶⁷

ONLF betonar att dessa problem varit långvariga i området, vilka främst berott på brist på tillgång till mark och naturresurser. De har också främst drabbat pastoralister vilka bosatt sig i området. ONLF hjälper Somali-administrationen att lösa konflikterna i området, bland annat genom den somaliska sedvanerätten *xeer*.⁶⁸

3.2.3.1 Gränskonflikter mellan Somali och Oromia

Det har även varit ett allvarligt säkerhetsläge i gränsområdet mellan regionerna Oromia och Somali, vilket baserades på att vissa byar i Somali-regionen sedan länge velat ingå i Oromia-regionen. Från augusti 2017 ledde frågan om de omstridda gränserna till öppna strider mellan de regionala styrkorna från de båda regionerna. Våldsnivåerna var extremt höga, och konflikten ledde till mycket omfattande fördrivningar på etnisk grund. Somalier fördrevs från områden i Oromia, och oromoer fördrevs från Somali. En källa uppger att omkring 850 000 personer fördrevs i samband med stridigheter och fördrivningar.⁶⁹ Under striderna om dessa omtvistade områden har civila hamnat i kläm. Skärmytslingar har förekommit, dock inte i absolut närtid. Bland de fördrivna inkluderas somalier som bott i Oromia-regionen i generationer vilka fördrevs till Somali och vice versa. Många av dessa internt fördrivna har inte vågat återvända än.⁷⁰ Enligt ONLF har en del av internflyktingarna från Oromia aldrig varit i Somali-regionen. De pratar inte somaliska och har ingen anknytning till området, varför de har velat återvända till Oromia, vilket de inte får.⁷¹

3.2.4 Oromia

I regionen Oromia har den interna säkerhetssituationen varit mycket allvarlig i flera delar. I de västra delarna av regionen, zonerna Västra Wellega, Kelem Wellega och Östra Wellega (nedan Wellega-zonerna), har det varit öppna strider mellan fraktioner av *Oromo Liberation Front* (OLF, se avsnitt 5.3) på den ena sidan, och såväl regionala som federala styrkor på den andra. Utbrytare ur tidigare *Oromo Liberation Army* (OLA, se avsnitt 5.3.4) i Wellega menar att regeringen inte upprätthållit fredsavtalet som slutits med gruppen, vilket en källa menar är svårt att verifiera eftersom avtalet inte varit transparent. Civilbefolkningen bedöms, enligt källan, troligtvis vara för regeringen men råkar bo under områden som de facto kontrolleras av OLA, vilka mer agerar som banditer än utifrån en politisk strategi. Målgrupperna för OLA är polisen och den federala armén, men civila drabbas eftersom de hamnar i kläm i striderna. Civila är inte en

---

⁶⁶ ONLF, Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

⁶⁷ Västerländsk ambassad (A1)

⁶⁸ ONLF

⁶⁹ EU-tjänsteman (B)

⁷⁰ Anonym källa (B)

⁷¹ ONLF

direkt måltavla eftersom de utgör OLA:s bas, men om striderna ökar det civila motståndet mot OLA skulle det kunna förorsaka att civila blir måltavlor, resonerar källan.⁷²

En källa beskriver att informationen från Wellega-zonerna varit mycket bristfällig och att det är väldigt svårt att verifiera uppgifter som kommer därifrån. Även konflikten i Wellega-zonerna och närliggande zonen Kamashi (Benishangul-Gumuz) har etniska dimensioner och har lett till många fördrivna. Det finns enligt källan rykten om att regeringen använt kemiska stridsmedel i attackerna i Wellega-zonerna.⁷³

En annan konflikt har pågått mellan zonerna Västra Guji (Oromia) och Gedeo (SNNPR). Konflikten mellan Västra Guji och Gedeo är delvis etnisk mellan grupperna guji och gedeo, men präglas också av en gränskonflikt där det funnits en vilja från ett samhälle att ingå i annan zon. Zonen Västra Guji, där närvaron av folkgruppen gedeo ökat, har tidigare begärt att få en folkomröstning för att ingå i SNNPR och inte i Oromia-regionen. I Västra Guji har också återvändande OLF etablerat sig och stridit mot den etiopiska federala armén.⁷⁴ Effekten av dessa båda faktorer har varit massiv fördrivning av folkgruppen gedeo från Västra Guji, och hämnd-attacker mot oromoer i Gedeo-zonen.⁷⁵ Konflikten har lett till att internflyktingar fördrivits flera gånger, först med anledning av konflikten om vilken region Västra Guji skulle tillhöra, därefter på grund av att de hamnat i korseld under federala styrkors strider mot OLF.⁷⁶

Striderna i området var intensiva i slutet av 2018 och början av 2019. Oromoiska ungdomsrörelser angrep civilbefolkning av gruppen gedeo och satte hundratusentals på flykt, mördade och brände hus.⁷⁷ I zonerna Gedeo, Västra Guji och Guji fördrivs under 2019 upp emot en miljon personer.⁷⁸

I oktober 2019 utbröt stora protester med dödligt våld i delar av Oromia sedan medieprofilen Jawar Mohamed (se avsnitt 5.4.1) på sociala medier annonserat att hans liv var i fara. Protester spred sig över Oromia, men även till Harari och staden Dire Dawa. Enligt regeringens statistik dödades 86 personer i upploppen.⁷⁹

3.2.5 Benishangul-Gumuz

I regionen Benishangul-Gumuz har flera etniska grupper varit dominerande, däribland berta (26 %) och gumuz (21 %). Det finns dock även stora grupper av amhara (21 %) och oromo (13 %).⁸⁰ De dominerande grupperna i regionen är oroliga för ökad marginalisering om oromoer och amharer tar över området, vilket är ett skäl till att det i regionen pågår gränsrelaterade konflikter på gränserna mot Oromia och Amhara. Det har också, enligt en källa, förekommit våldsamma sammandrabbningar mellan amhariska milisgrupper och lokala grupper längs gränsen mellan Benishangul-Gumuz och Amhara. Civila har blivit måltavlor på grund av sin

---

⁷² Ibid.

⁷³ EU-tjänsteman (B)

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ ISS, *What is Driving Ethiopia's Ethnic Conflicts?*, 2019, s. 8, <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear-28.pdf> (Hämtad 2020-04-01)

⁷⁶ EU-tjänsteman (B)

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Anonym källa (B)

⁷⁹ HRW, *Ethiopia: Justice Needed for Deadly October Violence*, 2020-04-01, <https://www.hrw.org/news/2020/04/01/ethiopia-justice-needed-deadly-october-violence> (Hämtad 2020-04-01)

⁸⁰ Federal Democratic Republic of Ethiopia Population Census Commission, *Summary and Statistical Report of the 2007 Population and Housing Census; Population by Age and Sex*, 2008, s. 96 f., [https://www.ethiopianreview.com/pdf/001/Cen2007_firstdraft\(1\).pdf](https://www.ethiopianreview.com/pdf/001/Cen2007_firstdraft(1).pdf) (Hämtad 2020-04-09)

etniska tillhörighet.⁸¹ Gruppen gumuz har genom attacker på amhariska och oromiska bönder försökt ta tillbaka "förlorad mark", och amhariska ungdomsrörelser har attackerat gumuz i andra zoner inom regionen som svar.⁸²

Enligt en annan källa är gränsen mellan Benishangul-Gumuz och Amhara spänd, men kontrollerad av federala säkerhetsstyrkor.⁸³

Den ledningsstab (se avsnitt 4.1.1) som etablerades i Benishangul-Gumuz och västra Oromia i december 2018 rapporterade att de arresterat 171 individer i regionerna efter våld i samband med en gränskonflikt.⁸⁴

3.2.6 Gambella

I regionen Gambella är det också etniska spänningar mellan den etniska gruppen anuak, som traditionellt har makten i området, och nuer som växt i antal efter att inbördeskriget i Sydsudan lett till stora grupper av nuerflyktingar till Gambella. Samtidigt har grupper av oromo och amhara flyttat in i regionen, vilket gör att anuak-gruppen känner sig klämd och förlorar såväl politisk som ekonomisk makt.⁸⁵ Konflikten präglades primärt av spänningar, men i februari 2020 rapporterades att flera personer dödats, 400 hus bränts ned och mer än 7 000 fördrivits på grund av sammandrabbningar i nuerdominerade samhällen i västra delarna av Gambella.⁸⁶

3.2.7 SNNPR och zonen Sidama

I regionen SNNPR dominerar inte en etnisk grupp, eftersom flera mindre etniska grupper släppts samman i en region. Då det inte finns en gemensam identitet, som i de andra regionerna, ökar viljan för olika grupper att se om sitt eget hus. Det finns idag tio zoner i SNNPR som har haft någon grad av önskan om självbestämmande.⁸⁷

I november 2019 genomfördes en folkomröstning om zonen Sidamas rätt att bli en egen region. Totalt 2,2 miljoner röstade i den fredliga folkomröstningen, och ja-sidan fick stöd av 98,5 % av de röstande.⁸⁸ Regeringen har intresse av regionhuvudstaden Hawassa, som ligger i Sidama, vilken är ett ekonomiskt nav med en heterogen befolkning.⁸⁹ Flera källor betonar att regeringen inte kommer tillåta att deras kontroll över Hawassa förloras, samtidigt som de lovat att respektera utfallet av folkomröstningen och inleda en process för att göra Sidama till Etiopiens tionde region.⁹⁰

Folkomröstningen har lett till att flera andra etniska grupper i regionen SNNPR nu har krävt att få bli självständiga regioner, vilket kan innebära ökad konfliktnivå och våldsamheter i regionen framöver.⁹¹

---

⁸¹ Anonym källa (B)

⁸² ISS, *What is Driving Ethiopia's Ethnic Conflicts?*, 2019, s. 8, <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear-28.pdf> (Hämtad 2020-04-01)

⁸³ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

⁸⁴ USDOS, 2019, s. 7

⁸⁵ Anonym källa (B)

⁸⁶ BBC Monitoring, *Twelve killed and 400 houses torched in Ethiopia violence*, 2020-02-27, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201hq3> (Hämtad 2020-03-12)

⁸⁷ Anonym källa (B)

⁸⁸ Foreign Policy, *Sidama Statehood Vote Throws a Wrench in Abiy Ahmed's Plans for Ethiopia*, 2019-12-06, <https://foreignpolicy.com/2019/12/06/referendum-ethnic-sidama-throws-a-wrench-in-abi-ahmed-plans-for-ethiopia/> (Hämtad 2020-05-08)

⁸⁹ Anonym källa (B)

⁹⁰ Internationell organisation (A)

⁹¹ Västerländsk ambassad (A1)

3.2.8 Addis Abeba, Harari och Dire Dawa

Den geografiska, men också till viss del den "etniska statusen" på de särskilda städerna Addis Abeba, Harari och Dire Dawa, är delvis omtvistad i Etiopien idag. Oromogruppen gör anspråk på Addis Abeba, vilket primärt varit en politisk kamp mellan oromo och amhara. En källa beskriver det som händer idag, där oromogruppen nu flyttar fram sina positioner i staden, som motsatsen till händelserna under proteståren 2014–2018.⁹² Exempelvis har en borgmästare från oromogruppen utsetts i Addis Abeba. Samtidigt präglas staden av sitt arv som en "elitstad med amharisk prägel". Stadens administration, akademiker och ekonomi har dominerats av amhara, trots att de allra högsta positionerna innehades av tigreaner, varför Addis Abeba emotionellt upplevs som amhariskt territorium.⁹³

Protesterna som utbröt i oktober 2019 (se avsnitt 5.4.1) spred sig även till Dire Dawa och Harari.⁹⁴ I Dire Dawa greps över hundra personer till följd av upploppen.⁹⁵ Sedan tidigare har det varit såväl etniskt som religiöst betingat våld i staden Dire Dawa som har lett till flera personers dödande.⁹⁶

I Harari greps 87 personer efter sammandrabbningar mellan olika religiösa grupper i januari 2020, enligt kinesiska nyhetsbyrån Xinhua. En person dödades i sammandrabbningarna.⁹⁷

4 Lagar och statliga aktörer

4.1 Kort om rättssystemet

Etiopien har domstolar på federal och regional nivå, i två instanser. Utöver detta spelar informella domstolar, som utgår från religiös och kulturell sedvanerätt, en stor roll i det etiopiska rättssystemet. Sedan Abiys tillträde har reformer av rättsväsendet initierats, och flera centrala lagar har reviderats eller är under revidering. Den restriktiva civilsamhälleslagstiftningen har reviderats, och medielagstiftningen ses över. Stora utmaningar präglar rättsväsendet, däribland resursbrist, låga löner och utdragna rättsprocesser.⁹⁸ Domstolarnas formella oberoende utmanas även av en hög grad av korruption som bland annat tar sig uttryck i att staten kontrollerar domstolarna.⁹⁹ Enligt en undersökning från *World Justice Project 2017* sökte endast

---

⁹² Anonym källa (B)

⁹³ Västerländsk ambassad (A1)

⁹⁴ HRW, *Ethiopia: Justice Needed for Deadly October Violence*, 2020-04-01, <https://www.hrw.org/news/2020/04/01/ethiopia-justice-needed-deadly-october-violence> (Hämtad 2020-04-01)

⁹⁵ BBC Monitoring, *Over 100 Arrested After Violence In Eastern Ethiopia Town*, 2019-10-27, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c2016tgq> (Hämtad 2020-04-01)

⁹⁶ Ezega, *Ethiopian City of Dire Dawa Still Facing Security Problems*, 2019-09-23, <https://www.ezega.com/News/NewsDetails/7263/Ethiopian-City-of-Dire-Dawa-Still-Facing-Security-Problems> (Hämtad 2020-04-01)

⁹⁷ Xinhua, *87 Ethiopians Arrested For Suspected Involvement In Inter-Religious Violence*, 2020-01-28, http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/28/c_138739801.htm (Hämtad 2020-04-02)

⁹⁸ UD, 2019, s. 3

⁹⁹ Transparency International, *Overview Of Corruption And Anti-Corruption In Ethiopia*, 2019-06-20, <https://knowledgehub.transparency.org/helpdesk/overview-of-corruption-and-anti-corruption-in-ethiopia> (Hämtad 2020-03-13)

ungefär var tredje etiopier som utsatts för juridiska problem hjälp från en myndighet eller annan tredje part.¹⁰⁰

Abiys regering har fokuserat på rättsväsendet, och det nyinstittade fredsministeriet (*Ministry of Peace*) ansvarar nu bland annat för Etiopiens federala polis. Lokala miliser, ansvariga för lokal säkerhet framför allt i rurala miljöer, förekommer i landet med varierande koppling till regional polis, federal polis och militären. Det rapporteras återkommande om hur civila myndigheter saknar kontroll över regionala säkerhetsstyrkor, och det händer att såväl lokalpolis som lokala miliser agerar självständigt och utomrättsligt.¹⁰¹ Sedan Abiy kom till makten har en ny chefsdomare tillsatts i högsta domstolen, men detta har inte lett till några konkreta förändringar i det juridiska systemet under 2019.¹⁰²

4.1.1 Undantagstillstånd och ledningsstaber

Enligt Etiopiens konstitution kan parlamentet utlysa undantagstillstånd exempelvis vid en invasion, en epidemi eller då lag och ordning inte kan upprätthållas av reguljär polis. En s.k. ledningsstab (*command post*) sätts vanligen upp för att styra undantagstillståndet. Detta kan göras på federal nivå, men också på regional eller lokal nivå.¹⁰³

I samband med de omfattande protesterna i Oromia och Amhara innan Abiys tillträde i april 2018, infördes undantagstillstånd under två perioder. Under dessa perioder greps tiotusentals personer och omkring 1 000 personer dödades i sammandrabbningar med polis och militär.¹⁰⁴ Under undantagstillståndet sattes en ledningsstab upp under försvarsministern, vilken häktade personer och begränsade rörelsefriheten i områdena. Demonstrationer och öppna möten förbjöds också om inte ledningsstaben gett sin tillåtelse.¹⁰⁵ Denna stab låg de facto under arméns och säkerhetstjänstens kontroll.¹⁰⁶

Flera källor gör gällande att ledningsstaber fortfarande finns upprättade i Etiopien. Enligt OLF är sju zoner i Oromia under ledningsstab, vilket innebär att den civila administrationen i praktiken står under den federala armén.¹⁰⁷ När undantagstillstånd införs, vilket gjordes i Amhara efter attentatet i juni 2019, eftersätts rättssäkerheten och de åtalade måste bevisa sin oskyldighet i vad en källa beskriver som "absurda rättegångar".¹⁰⁸ En ledningsstab sattes upp i Sidama i samband med att sidamaaktivister drabbade samman med säkerhetsstyrkor i regionen i juli 2019. Det förekommer olika uppgifter om hur många som dödades, men det kan röra sig om hundratals. Utöver detta ska flera hundra ha fängslats.¹⁰⁹

---

¹⁰⁰ World Justice Project, *Global Insights on Access to Justice: Ethiopia*, (datum saknas), https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/Access-to-Justice-Ethiopia_0.pdf (Hämtad 2020-03-13)

¹⁰¹ USDOS, 2019, s. 1

¹⁰² Freedom House, 2020

¹⁰³ Västerländsk ambassad (A1); USDOS, 2019, s. 1; Etiopien (lagstiftande församling), 1995, artikel 93

¹⁰⁴ UD, 2019, s. 5

¹⁰⁵ USDOS, 2018, s. 1, 18

¹⁰⁶ Open Democracy, "*Ethnic clashes*" in Ethiopia: setting the record straight, 2017-10-22, <https://www.opendemocracy.net/en/ethnic-clashes-in-ethiopia-setting-record-straight/> (Hämtad 2020-03-12)

¹⁰⁷ Storbritannien, Home Office, *Report of a Home Office Fact-Finding Mission; Ethiopia: The political situation*, 2020-02-10, s. 38 f., <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44070> (Hämtad 2020-03-26); Shigut Geleta, OLF, Addis Abeba, samtal, 2019-10-25; Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

¹⁰⁸ Västerländsk ambassad (A1)

¹⁰⁹ Västerländsk ambassad (A1); Reuters, *Ethiopia federal forces take over security in protest-hit region: Fana*, 2019-07-23, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-politics/ethiopia-federal-forces-take-over-security-in-protest-hit-region-fana-idUSKCN1UI29Z> (Hämtad 2020-04-09)

I början av april 2020 utlystes undantagstillstånd i Etiopien på grund av covid19-pandemin. I samband med utlysningen uttryckte OLF oro över att beslutet kunde leda till människorättsövergrepp, vilka skett under tidigare undantagstillstånd.¹¹⁰

4.1.2 Antiterrorismlagen (ATP)

Den ökända etiopiska antiterrorismlagen, *Proclamation No. 652/2009: Anti-Terrorism Proclamation*, antogs 2009 av det etiopiska parlamentet. Lagen gav bland annat möjlighet för polisen att häkta misstänkta personer utan åtal i upp till 28 dagar.¹¹¹

I juli 2018 tog parlamentet bort OLF, ONLF och *Patriotic Ginbot-7* (PG7, se avsnitt 5.5) från listan över terroristorganisationer.¹¹² I situationer där nuvarande regering tappat kontroll använder de dock fortfarande ATP för att slippa sedvanlig rättsprocess. Detta har bl.a. drabbat aktivister i Sidama inför folkomröstningen och även medlemmar i NaMA efter attentatet i juni 2019.¹¹³ Utöver detta grips politiskt oppositionella och journalister igen, framför allt i Addis Abeba, vilket skapar oro för en återgång till ett mer repressivt klimat.¹¹⁴ Flera källor betonar dock att detta inte ens är i närheten av den omfattning i vilken ATP brukades under föregående regim.¹¹⁵

ATP-lagen har varit under översyn, och ersattes under januari 2020 med ny lagstiftning vilken välkomnats av organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter. Den nya lagen har tydligare definitioner av "terrorbrott" och "uppmuntran till terrorism", och polisens samt underrättelsetjänstens maktutövande begränsas i den nya lagen.¹¹⁶

I februari 2020 antogs en ny lag som syftar till att motverka hets mot folkgrupp (*hate speech*) och desinformation. Lagen kommer som ett svar på det ökade etniska våldet i Etiopien, men har fått mycket kritik från människorättsgrupper då de menar att definitionerna i lagen är vaga och att den omotiverat inskränker yttrandefriheten.¹¹⁷

4.2 Statliga aktörer

4.2.1 Etiopiens federala armé (ENDF)

Etiopiens federala armé (*Ethiopian National Defense Force*, ENDF) är en av regionens mest välorganiserade arméer. Det finns en tydlig orderkedja, och den federala armén är betydligt starkare än de regionala styrkorna. De har därmed förmåga att sätta sig mot de regionala styrkorna i landets konflikthårdar, om centralmakten skulle vilja.¹¹⁸ Detta har gjorts av Abiys regering, exempelvis i Sidama, men de etniska motsättningarna gör det viktigt vilken division som sätts

---

¹¹⁰ Aljazeera, *Ethiopia declares state of emergency to fight coronavirus*, 2020-04-08, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/ethiopia-declares-state-emergency-fight-covid-19-200408142519485.html> (Hämtad 2020-04-24)

¹¹¹ Etiopien (lagstiftande församling), *Ethiopia: Proclamation No. 652/2009 Anti-Terrorism Proclamation*, 2009-07-07, <https://www.refworld.org/docid/4ba799d32.html> (Hämtad 2020-03-13)

¹¹² USDOS, 2019, s. 16

¹¹³ Västerländsk ambassad (A1)

¹¹⁴ Västerländsk ambassad (B)

¹¹⁵ Anonym källa (B)

¹¹⁶ Västerländsk ambassad (A5), Addis Abeba, (datum saknas)

¹¹⁷ Ibid.

¹¹⁸ Västerländsk ambassad (A1)

in. Armén är etniskt heterogen, men enligt en källa kan inte en division med exempelvis tigresanska befäl idag sändas för att upprätthålla säkerheten i Amhara på grund av etniska motsättningar.¹¹⁹

Enligt källan är den etiopiska armén tämligen välorganiserad, och rapporter om tvångsrekrytering och/eller rekrytering av barn har till källans kännedom inte förekommit. Inom olika enheter i militären upplevs disciplinen och organisationen som god, och de utbildningar som rekryter går inom militären bedöms ha en viss standard.¹²⁰ Den etiopiska armén har hittills agerat sammanhållet och har kvarstått som en viktig, multietnisk aktör i Etiopien trots påfrestningarna. Om detta skulle ändras skulle konsekvenserna bli katastrofala.¹²¹

Demobiliseringen av de väpnade oppositionella grupper som återvänt till Etiopien har inte gått helt smärtfritt. Det rör sig om uppskattningsvis 35 000 stridande från flera olika oppositionella grupper. De flesta av dessa har förlagts på militäranläggningar där de ska få utbildning, andra har anslutit sig till den federala polisen eller armén.¹²²

4.2.2 Etiopiska säkerhetstjänsten (NISS)

Den etiopiska underrättelse- och säkerhetstjänsten (*National Intelligence and Security Services*, NISS), har genomgått flera reformer i struktur och personal sedan Abiys tillträde. I en artikel på den etiopiska nyhetssidan Borkena i december 2019 framgick att organisationen ämnar byta namn till *National Information Center*.¹²³ Den federala riksåklagaren (*attorney general*) åtalade fyra tidigare medarbetare i NISS för brott mot de mänskliga rättigheterna och korruptionsbrott. Åtalet fortskrider utan närvaro av de åtalade, då de inte kunnat lokaliseras i regionen Tigray.¹²⁴

NISS uppfattades före Abiys tid vara dominerad av tigreaner, och enligt en källa håller Abiys regering personer från Tigray ansvariga för den dåvarande säkerhetstjänstens agerande. Då den f.d. NISS-chefen är efterlyst men försvunnen har ett vakuum i säkerhetssektorn skapats, vilket gör att den betraktas som svag. Abiys administration vidhåller att dess säkerhetstjänst är stark, men använder inte organisationen på samma sätt som tidigare regeringar.¹²⁵ En annan källa menar att säkerhetstjänsten är stark och har trädor över hela landet genom lokala informanter.¹²⁶

4.2.3 Liyu-polisen

Liyu betyder "speciell" eller "särskild" på amhariska och kan åsyfta olika regionala specialpolisenheter i Etiopien. Liyu-styrkor uppträder generellt i brunspräckliga dräkter, vilket kontrasteras mot den federala arméns blåsvarta.¹²⁷ I Amhara-regionen finns en liyu-polis som ligger under polisens brottsförebyggande avdelning.¹²⁸

---

¹¹⁹ EU-tjänsteman (C)

¹²⁰ EU-tjänsteman (C)

¹²¹ ICG, 2019

¹²² Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

¹²³ Borkena, *Ethiopia's Intelligence Department to rebrand as National Information Center*, 2019-12-23, <https://borkena.com/2019/12/23/ethiopias-intelligence-department-rebrand-national-information-center/> (Hämtad 2020-03-13)

¹²⁴ USDOS, 2019, s. 2

¹²⁵ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

¹²⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

¹²⁷ Västerländsk ambassad (A1)

¹²⁸ Polis, Amhara-regionen, Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

Begreppet *Liyu-polisen* eller *Liyu* förknippas dock vanligen med den ökända specialpolisstyrka som med mycket brutala medel verkade i Somali-regionen under den före detta regionpresidenten, Abdi Illey. Under hans ledning kontrollerade Liyu-polisen regionen och blev ett brutalt instrument för regionpresidentens repressiva styre.¹²⁹ Liyu-polisen skapades år 2007 som svar på att den väpnade konflikten mellan ONLF och den etiopiska regeringen eskalerade. Redan 2008 hade Liyu blivit en framgångsrik aktör i regionen, då ledd av Abdi Illey fram tills han blev president 2010. HRW rapporterar om godtyckliga avrättningar, tortyr, våldtäkter, våld mot civila och hämndattacker utförda av Liyu-polisen i Somali-regionen under Abdi Illey.¹³⁰ Liyu-polisen ansvarade för det ökända fängelset Jail Ogaden där grova kränkningar var vardag för de intagna, bland annat i form av tortyr, misshandel, sanitära missförhållanden och avsaknad av mat.¹³¹

Enligt en rådgivare till den nuvarande regionpresidenten i Somali-regionen har regionen präglats av stor förändring sedan den nya administrationen tillträdde, och den nuvarande regionadministrationen försöker reformera och revitalisera Liyu-polisen. De flesta av de högsta befälhavarna i Liyu lämnade, och idag används inte polisstyrkan för gränsbevakningen mot Somalia, däremot används den som bevakning för gränsen mellan Oromia och Somali där det varit konflikter.¹³²

Att försöka ändra Liyu-polisens beteende och filosofi är en svår uppgift, menar rådgivaren, eftersom styrkan i stort består av samma personer som tidigare. Enligt källan används fortfarande Liyu i delar av Somali-regionen, men de genomgår en slags positiv "hjärntvättning" genom utbildningar i mänskliga rättigheter, möten och samtal med befälhavarna. De flesta poliserna har deltagit i utbildningarna, enligt källan, men processen är mycket tidskrävande, vilket bidrar till svårigheterna.¹³³

Det förekommer fortfarande illabehandling mot lokalbefolkning av Liyu-poliser, men inga arresteringar enligt rådgivaren. Han betonar vidare att illabehandlingen inte heller är systematisk men att Liyu-poliserna är vana vid att agera så mot befolkningen. Källan medger att det finns rapporter om trakasserier och attacker, varför civilbefolkningen i Somali än inte är helt tillfredsställd.¹³⁴

ONLF betonar att övergreppen från Liyu-polisen inte helt avstannat, utan lokalt förekommer fortfarande trakasserier och våld vilket rapporteras om kontinuerligt. Det är dock en väsentlig skillnad mot tidigare. Under den gamla regionadministrationen förekom såväl mord, arresteringar som våldtäkter i en helt annan omfattning. Problemet är dock att Liyu-polisen fortfarande agerar med straffrihet, och de som utsätts idag har därför små möjligheter att få upprättelse i rättssystemet. Detta kommer ta tid att lösa, menar ONLF, och folk i Somali-regionen ser fortfarande negativt på Liyu-polisen.¹³⁵

---

¹²⁹ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A), samtal, 2019-10-15

¹³⁰ HRW, *Ethiopia: No Justice in Somali Region Killings*, 2017-04-05, <https://www.hrw.org/news/2017/04/05/ethiopia-no-justice-somali-region-killings> (Hämtad 2020-03-24)

¹³¹ HRW, *"We are Like the Dead"; Torture and other Human Rights Abuses in Jail Ogaden, Somali Regional State, Ethiopia*, 2018-07-04, <https://www.hrw.org/report/2018/07/04/we-are-dead/torture-and-other-human-rights-abuses-jail-ogaden-somali-regional> (Hämtad 2020-03-24)

¹³² Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, Addis Abeba, samtal, 2019-10-19

¹³³ Ibid.

¹³⁴ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal

¹³⁵ ONLF

5 Utsatta grupper

5.1 Politisk opposition och politiska fångar

Sedan Abiys tillträde har en mängd oppositionspartier registrerats i Etiopien, en källa uppskattar antalet till fler än 130 stycken. Även innan Abiys tillträde fanns det mer än 60 registrerade oppositionspartier, men de flesta skapades då av EPRDF och bestod av endast en person. Källan bedömer att det idag finns en handfull partier som är större och seriösa.¹³⁶

Enligt Amnesty greps hundratals oppositionella, journalister och andra regimkritiker under 2019.¹³⁷

Den politiska oppositionen har delvis ställts inför en sorts kris med anledning av Abiy, eftersom de nu måste vara mer än bara "mot regimen". De oppositionspartier som växt fram är i princip uteslutande etniskt baserade partier.¹³⁸ Oppositionspartier är inte olagliga, men vissa möter problem framför allt lokalt där myndigheter eller partiföreträdare för EPRDF agerar självständigt.¹³⁹ Förföljelsen av partier är inte lika uppenbar sedan Abiy kom till makten, men det finns oppositionella som upplever att de förföljs eftersom deras möten ställs in eller störs av ordningsmakten. De åtnjuter en rimlig grad av frihet för tillfället men deras aktiviteter riskerar att inte tillåtas eller ställas in.¹⁴⁰

Medlemmar i oppositionspartier från de olika regionerna kan förmodligen leva tämligen säkert i huvudstaden, men allt beror på individuella omständigheter och detta är möjligen annorlunda för högprofilerade medlemmar, menar en källa.¹⁴¹ En annan källa uppger att etniska partier i regionerna såväl som i Addis Abeba kan anses farligare för regeringen än andra oppositionspartier, exempelvis gruppen NaMA som utsatts för arresteringar.¹⁴² Grupper som OLF, NaMA, *Tigrayan Alliance for National Democracy* (TAND) och Oromo Federalist Congress (OFC, se avsnitt 5.4) har alla meddelat att de inte kunnat öppna eller upprätthålla kontor i delar av landet, dels på grund av säkerheten, dels på grund av trakasserier och attacker mot deras medlemmar.¹⁴³

Rent juridiskt finns det inga politiska fångar i Etiopien, och det görs ingen åtskillnad i fängelserna på vilka som är "vanliga" fångar och de som är politiskt motiverade.¹⁴⁴ I fängelser sitter alla intagna på samma ställe, oavsett om de är kriminella, politiskt motiverade fångar eller journalister.¹⁴⁵ Enligt en källa hölls i oktober 2019 misstänkta politiska fångar i Sidama, Oromia, Amhara samt i Addis Abeba. Källan betonar i avseendet politiska fångar att situationen blir mer komplicerad ju längre från Addis Abeba du kommer, då insynen är begränsad och reformerna inte alltid nått hela vägen till periferin.¹⁴⁶

---

¹³⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

¹³⁷ Amnesty International, *Human Rights in Africa: Review of 2019, 2020*, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR0113522020ENGLISH.PDF> (Hämtad 2020-04-14)

¹³⁸ Västerländsk ambassad (B)

¹³⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

¹⁴⁰ Västerländsk ambassad (A1)

¹⁴¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

¹⁴² Västerländsk ambassad (A1)

¹⁴³ USDOS, 2019, s. 20

¹⁴⁴ Anonym källa (C), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

¹⁴⁵ Anonym källa (C), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

¹⁴⁶ Anonym källa (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

En framträdande oppositionspolitiker, Eskinder Nega (se avsnitt 5.8), menar i kontrast till flera andra källor att landet rör sig i fel riktning och riskerar att återgå till den situation som rådde förut med tusentals politiska fångar, trots att situationen för politiskt oppositionella generellt är bättre än förut. Eskinder Nega menar att regeringen generellt slår ned hårt mot politiska organisationer och civilsamhällesorganisationer i landet.¹⁴⁷

I augusti 2019 instiftades en ny vallag i Etiopien, vilken delvis varit kontroversiell. Kontroversen kommer bland annat av att lagen stipulerar att det krävs 10 000 signaturer för att ett parti ska kunna registreras nationellt inför parlamentsvalet. Motsvarande antal underskrifter för att registrera ett parti regionalt är 4 000, och i båda fallen rör det sig om en markant höjning från tidigare regelverk. Medan oppositionspartier som NaMA och OLF varit kritiska mot lagen, har partiet *Ethiopian Citizens for Social Justice* (EZEMA, se avsnitt 5.6) uttryckt att de stöttar antagandet trots att lagen inte är helt perfekt.¹⁴⁸

5.1.1 Opposition i Tigray

Förändringsviljan som präglat Etiopien de senaste åren kan sägas gälla med undantag för regionen Tigray. I Tigray upprätthålls fortfarande det övervakningssystem ("fem på en", se fotnot 53) som den gamla etiopiska regimen använde för kontroll av medborgarna, och alla som betraktas som opposition i regionen förtrycks i någon grad.¹⁴⁹

Enligt en av styrelsemedlemmarna i partiet Arena, som är i opposition mot TPLF i regionen Tigray, förekommer det politiskt förtryck i regionen. Många som uttrycker sig kritiskt mot de styrande i regionen arresteras eller trakasseras. Enligt källan kan TPLF även attackera medlemmar till partiet i Addis Abeba. Även partiet TAND trakasseras och betraktas som "förrädare" av TPLF.¹⁵⁰

TPLF organiserar så kallade *cadres*, som fungerar som en slags hemlig polis på låg nivå i samhället. De spionerar, samlar information och informerar polisen i regionen om vilka som opponerar sig mot styret. Det finns *cadres* i alla åldrar, såväl kvinnor som män. Medlemmar i Arena, TAND och andra partier som motsätter sig Tigray-styret riskerar att gripas, och hålls allt ifrån några månader till flera år. Även familjemedlemmar riskerar att trakasseras.¹⁵¹

Enligt källan har Arena ungefär 10 000 medlemmar, varav färre än 600 är aktiva.¹⁵² I en artikel i februari 2020 rapporterar Arenas ordförande att dess medlemmar attackeras, trakasseras och fängslas av specialstyrkor och milisgrupper. I artikeln framgår att oppositionspartiet i Tigray betraktas som *banda* ("fiendekollaboratörer").¹⁵³

En tidigare högt uppsatt medlem i Ginbot-7 medger att om TPLF skulle ta makten i Etiopien på nytt skulle tidigare medlemmar i partiet behöva lämna landet. Idag har de inga medlemmar i Tigray-regionen, dock har EZEMA medlemmar där men de är inte i riskzonen för illa behandling. Källan betonar dock att förtroendet för TPLF är mycket lågt.¹⁵⁴

---

¹⁴⁷ Eskinder Nega, aktivist/journalist

¹⁴⁸ The Africa Report, *Ethiopia Passes New Laws Ahead Of 2020 Elections*, 2019-08-29, <https://www.theafricareport.com/16693/ethiopia-passes-new-laws-ahead-of-2020-elections/> (Hämtad 2020-03-18)

¹⁴⁹ Västerländsk ambassad (B)

¹⁵⁰ Styrelsemedlem för partiet Arena, Addis Abeba, samtal, 2019-10-17

¹⁵¹ Ibid.

¹⁵² Styrelsemedlem för partiet Arena

¹⁵³ Borkena, *Arena opposition party executive member attacked in Tigray, north Ethiopia*, 2020-02-18, <https://borkena.com/2020/02/18/ethiopia-arena-opposition-party-leader-attacked-in-tigray/> (Hämtad 2020-03-25)

¹⁵⁴ F.d. högt uppsatt medlem i Ginbot 7, Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

Enligt EZEMA är Tigray den rent politiskt svåraste arenan för dem att verka i, och menar i kontrast till källan ovan att det är farligt för medlemmar att identifieras som anhängare till den ideologi som EZEMA förespråkar. Detta gäller samtliga oppositionspartier och inte enbart EZEMA.¹⁵⁵

5.1.2 Opposition i Afar

Enligt en medlem i ett oppositionsparti i regionen Afar har afargruppen marginaliserats i samtliga tre länder där de traditionellt varit bosatta (Etiopien, Djibouti och Eritrea). Källan menar att hans parti, som tidigare verkat i exil i decennier men nu återvänt, har 150 000 medlemmar och är registrerade som ett officiellt parti inför parlamentsvalet. Innan Abiy kom till makten organiserade sig rörelsen under jorden, och många av partiets sympatisörer eller medlemmar fängslades och torterades. De har under Abiys regering släppts och det har inte förekommit nya gripanden sedan Abiy kom till makten. Partiet står nu bakom den etiopiska utvecklingen men menar att afarernas åsikter inte får åsidosättas under övergångsperioden. De står bakom en fredlig kamp och har avväpnat sin militära gren.¹⁵⁶

Idag riskerar medlemmar i den afariska oppositionen att ta emot hot och de har i vissa fall förvägrats att organisera sig genom att de exempelvis inte fått hyra konferenslokaler eller organisera möten. Enligt källan är detta oförsvarbart, dock små problem i jämförelse med tiden innan Abiys tillträde. Källan betonar också att illabehandlingen av afarisk opposition fortsätter eftersom Abiys reformer inte fullt ut nått de perifera regionerna, däribland Afar. Vidare betonar källan att han vidtar försiktighet när han rör sig i Addis Abeba, eftersom han är en offentlig person och har varit aktiv oppositionspolitiker.¹⁵⁷

5.1.3 Opposition i Somali

Enligt en rådgivare till Somaliregionens president har alla politiska fångar släppts sedan den nya regionadministrationen tillträdde. Under föregående administration fängslades många somalier också på grund av "personliga intressen", d.v.s. då någon i den föregående regionala administrationen hade intresse av att just en person som inte gjort sig skyldig till brott greps. Dessa har idag också släppts och totalt har man gått från ungefär 10 000 fängslade i regionen till ca 700 idag. Dessa 700 är samtliga kriminella och är alltså inte fängslade av politiska eller personliga motiv, enligt rådgivaren.¹⁵⁸

5.1.4 Opposition i Sidama

Det har återkommande rapporterats att medlemmar i *Sidama Liberation Movement* (SLM) har gripits tillsammans med medlemmar i deras nätverk *Sidama Media Network*. Styrelsemedlemmar och journalister var fortfarande gripna i oktober 2019.¹⁵⁹

---

¹⁵⁵ PR-chef, EZEMA, Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

¹⁵⁶ Medlem i oppositionsparti i Afar, Addis Abeba, samtal, 2019-10-18

¹⁵⁷ Ibid.

¹⁵⁸ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal

¹⁵⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

5.2 Ogaden National Liberation Front (ONLF)

Ogaden National Liberation Front (ONLF) är en rebellgrupp som kämpat för Ogaden-befolkningens rätt till självbestämmande. De utpekades som en terroristorganisation av etiopiska regeringen 2011.¹⁶⁰

ONLF och den etiopiska regeringen kom överens om ett avtal som signerades i december 2019. Avtalet innebar bland annat att ONLF anslöt sig till den fredliga kampen.¹⁶¹ Organisationen tillkännagav att de lade ned vapnen genom ett pressmeddelande på sin hemsida i augusti 2018.¹⁶² Efter avtalet överlämnades 4 000 före detta kombattanter till den somaliska regionala administrationen, för att integreras i reguljär armé och polis. De flesta demobiliserades dock mot betalning, vilket många ONLF-medlemmar såg som en besvikelse.¹⁶³ Den somaliska regionala administrationen menar att det rör sig om betydligt färre kombattanter som återvänt, mellan 2 000 och 3 000, men är också bekymrade över integrationen i reguljär armé och polis. Särskilt är de oroad för säkerheten eftersom icke-integrerade exkombattanter lätt kan utnyttjas av andra grupper i samband med valen, särskilt bland pastoralister där vapentätheten är hög.¹⁶⁴

Vid ONLF:s återvändande fanns det en viss spänning och gruppen kände sig särbehandlad eftersom de inte fått den ekonomiska stöd som var del av avtalet med regeringen. Därefter har dock relationen mellan ONLF och Somali-regionen fungerat väl, vilket varit en positiv överraskning, och gruppen är den som det gått bäst för av alla återvändande enligt en källa.¹⁶⁵ Att de haft en bra dialog och arbetar nära varandra är en bild såväl ONLF som rådgivaren till Somali-regionens president, och andra konsulterade källor, delar.¹⁶⁶ ONLF förblir ett oppositionsparti, så de kan inte arbeta nära i alla avseenden, men relationen har generellt varit god. Som ett exempel på den goda relationen bjöds regionpresident Mustafa Omer in som hedersgäst på ett partimöte med ONLF.¹⁶⁷

Enligt ONLF själva är de registrerade som nationellt parti, men medger att de inte är särskilt stora utanför Somali-regionen. Deras exakta medlemsantal är oklart men de menar själva att de har mycket stort stöd bland etiopiska somalier.¹⁶⁸ Enligt en källa ser ONLF sig själva som en nationell rörelse, men de är utpräglat regionala. De beskrivs idag som neutraliserade, tämligen nära regeringen och generellt positiva till utvecklingen i landet. Det kvarstår säkert konflikter på lokal nivå och i Somali-regionen, inte minst som rör resursfrågor eller väletablerade sedvanor som präglar regionen. Utfallet av dessa kan vara helt förödande för en individ.¹⁶⁹ Rådgivaren till regionpresidenten i Somali menar att ONLF förbereder sig för valen 2020, och att de är mycket populära i vissa områden av Somali-regionen. Källan menar dock att de inte är särskilt starka politiskt, eftersom de varit en stridande falang och att många civila i Somali-regionen

---

¹⁶⁰ BBC Monitoring, *Ogaden National Liberation Front (ONLF)*, 2019-11-20, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/3490119> (Hämtad 2020-03-19)

¹⁶¹ ONLF

¹⁶² Ogaden National Liberation Front (ONLF), *Press Release: Declaration of Unilateral Ceasefire (ONLF)*, 2018-08-12, <http://onlf.org/?p=981> (Hämtad 2020-03-20)

¹⁶³ ONLF

¹⁶⁴ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal

¹⁶⁵ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

¹⁶⁶ ONLF; Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal; Västerländsk ambassad (B)

¹⁶⁷ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal

¹⁶⁸ ONLF

¹⁶⁹ Västerländsk ambassad (A1)

därmed är och har varit rädda för dem under decennier.¹⁷⁰ ONLF medger själva att de genomgår en svår övergång från väpnad grupp till politiskt parti, men att de ser positivt på framtiden och utvecklingen i Somali-regionen som gått från landets minst stabila till mest stabila.¹⁷¹

5.2.1 Behandling av etiopiska myndigheter

Det finns en bred samsyn bland konsulterade källor att medlemmar ur ONLF idag generellt sett inte trakasseras, grips eller hotas varken på den federala eller regionala nivån.¹⁷² Även amerikanska utrikesdepartementet delar bedömningen att varken i Somali-regionen eller i staten i stort utsätts ONLF för trakasserier.¹⁷³

ONLF uttrycker själva att situationen är märkbart annorlunda idag jämfört med föregående administration. Somaliregionens styrkor, inte minst Liyu-polisen, hade full kontroll under Abdi Illey och agerade med straffrihet. De begick allvarliga övergrepp såsom mord, godtyckliga arresteringar och sexuellt våld mot civilbefolkningen. Idag är situationen annorlunda, och generellt är inte ONLF-medlemmar i riskzonen för illabehandling från etiopiska myndigheter. Som ett exempel kan ONLF-flaggan användas i Addis Abeba, utan någon generell risk. ONLF betonar dock att landet inte är stabilt än, inte heller Somali-regionen. Det finns inte en samsyn i alla frågor och det kommande valen kan orsaka konflikt.¹⁷⁴

Supportrar, sympatisörer och medlemmar i ONLF kan riskera illabehandling från lokalmiliser och i vissa fall lokala falanger ur Liyu-polisen och på lokal nivå utsätts fortfarande ONLF-sympatisörer för våld och trakasserier. Dessa incidenter understöds inte av regionadministrationen men de inträffar kontinuerligt. De är dock väsentligen färre än under föregående regionpresident i Somali-regionen.¹⁷⁵

5.3 Oromo Liberation Front (OLF)

5.3.1 Bakgrund

Enligt Shigut Geleta, rådgivare till OLF:s partiledare, grundades organisationen 1973. Sedan 1976 har de kämpat för självbestämmande för oromogruppen och menar att det sedan länge förekommit ekonomisk, social och kulturell marginalisering av gruppen i Etiopien. På grund av maktspelet mellan OLF och EPRDF var de i såväl politisk som väpnad opposition mot regimen från 1992.¹⁷⁶ Redan 1991, när EPRDF tog makten i Etiopien, fanns det en ovilja från EPRDF att låta den redan etablerade organisationen OLF representera oromofolket i koalitionen.¹⁷⁷

År 2008 klassificerade den etiopiska regeringen OLF som en terroristorganisation under ATP. I juli 2018, under Abiy, togs klassificeringen bort och samma år slöt organisationen fred med den etiopiska regeringen.¹⁷⁸ Efter att Abiy-regeringen välkomnat organisationen tillbaka deklarerades vapenvila och organisationen återvände i september 2018.¹⁷⁹

---

¹⁷⁰ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal

¹⁷¹ ONLF

¹⁷² Västerländsk ambassad (A1)

¹⁷³ USDOS, 2019, s. 3

¹⁷⁴ ONLF

¹⁷⁵ Ibid.

¹⁷⁶ Shigut Geleta, OLF

¹⁷⁷ Clapham, 2017, s. 72 f.

¹⁷⁸ BBC Monitoring, *Oromo Liberation Front (OLF)*, 2020-01-08, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/3490123#section1> (Hämtad 2020-03-24)

¹⁷⁹ Shigut Geleta, OLF

Redan från början var det, enligt OLF, uppenbart att de alltså har stort stöd bland oromoer i Etiopien. Vid återkomsten i september 2018 möttes de enligt egen utsägo av "miljon-tals" anhängare, vilket sågs som ett hot och en varningssignal av regeringen. Sedan dess har tonen ändrats från regeringen gentemot OLF och medlemmar har exempelvis inte kunnat röra sig helt fritt inom landet.¹⁸⁰

I januari 2020 slöts ett avtal mellan OLF, *Oromo Federalist Congress* (OFC) och *Oromo National Party* (ONP) och *Coalition for Democratic Federalism* bildades vars syfte är att forma en regional koalitionsregering i kommande regionalval. Koalitionen kallar sig för GAMTAA på oromogruppens språk (*afaan oromo*).¹⁸¹

5.3.2 Splittring

En källa beskriver OLF idag som mycket splittrat, grovt sett i en politisk del, en beväpnad del och en del som är mer laglös och kan betecknas som banditer. Alla säger sig vara "det riktiga OLF".¹⁸² En källa menar att det rör sig om ett stort antal grupperingar, på flera olika ställen, där vissa utgörs av bara enstaka individer. Vissa av dessa kontrolleras av partiet centralt, andra inte.¹⁸³ Splittringen kom efter fredsavtalet med regeringen.¹⁸⁴ En källa uppger att splittring i OLF förekommit fyra-fem gånger sedan 2001 och idag finns det många olika fraktioner av OLF.¹⁸⁵ En annan källa menar att det förmodligen rör sig om minst två men möjligen flera separata grupper i Västra Guji och Wellega-zonerna i olika delar av Oromia. Med tanke på avståndet rör det sig troligen om olika grupper, men insynen för externa parter är begränsad. Fraktionerna går under beteckningen "oidentifierade väpnade grupper" men har tydliga kopplingar till OLF.¹⁸⁶ Att det inte finns en samsyn kring detaljerna i hur OLF har splittrats är någonting som också framgår av andra landinformationsrapporter.¹⁸⁷ OLF används som ett slags varumärke av dessa grupper, eftersom det appellerar till oromogruppen i områdena.¹⁸⁸

Enligt en källa är delar av OLF i krig med staten, en konflikt som är mycket allvarlig och aktiv vid samtalsdatumet. Detta förs med såväl fredliga som väpnade medel och drabbar civila på båda sidor.¹⁸⁹

5.3.3 OLF:s politiska falang

Dawud Ibsa leder den politiska grenen av OLF. Denna falang är enligt en annan källa den största gruppen.¹⁹⁰

Dawud Ibsa säger själv i en intervju med Blankspot Project att de mött svårigheter i form av fördröjningar i partiregistrering, nedlagda lokalkontor och säger att över 20 000 medlemmar har fängslats i kortare eller längre perioder för att försvaga rörelsen som är i opposition

---

¹⁸⁰ Ibid.

¹⁸¹ BBC Monitoring, *Oromo Liberation Front (OLF)*; Addis Standard, *News: Ofc, Olf And Onp Agree To Form "Coalition For Democratic Federalism"*, 2020-01-04, <http://addisstandard.com/news-ofc-olf-and-onp-agree-to-form-coalition-for-democratic-federalism/> (Hämtad 2020-05-08)

¹⁸² EU-tjänsteman (C)

¹⁸³ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

¹⁸⁴ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

¹⁸⁵ Tjänsteman vid Oromiaregionens presidentkontor, Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

¹⁸⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

¹⁸⁷ Storbritannien, Home Office, 2020, s. 31 f.

¹⁸⁸ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

¹⁸⁹ Västerländsk ambassad (A1)

¹⁹⁰ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A); Västerländsk ambassad (A1)

mot Abiy. Det rör sig om före detta soldater men också bönder, ungdomar och lärare. Han är också kritisk mot Eskinder Negas bild av att det sker en etnisk rensning av icke-oromoer i Oromia.¹⁹¹

Den politiska falangen av OLF:s utsaga om att de inte har kontakt med utbrytargrupperna är svårt att verifiera.¹⁹² En källa betonar att Dawud Ibsas besked om att de inte har kontakt med OLA förmodligen är sant.¹⁹³

5.3.4 Oromo Liberation Army (OLA)/ OLF "in the bush"

Trots att konsulterade källor inte är samstämmiga om OLF:s utbrytargrupper, är flera samstämmiga om splittringen mellan den huvudsakliga, Addis Abeba-baserade OLF-gruppen som drivs som ett oppositionsparti och *Oromo Liberation Army* (OLA) som är den del av gruppen som kämpar mot den federala etiopiska armén i Wellega-zonerna. Enligt en av brittiska inrikesdepartementets källor leds OLA av Jal Mero. Utbrytargruppen/utbrytargrupper som fortsätter den väpnade kampen mot regeringen benämns ibland OLF "in the bush".¹⁹⁴

OLA var under OLF:s exilår organisationens väpnade gren. En anledning till OLA:s fortsatt väpnade kamp mot regeringen är den misslyckade integreringsprocessen när över tusen OLA-soldater kom tillbaka från Eritrea under 2018 och 2019.¹⁹⁵ Utbrytarna menar att regeringen inte upprätthållit avtalet, vilket en källa menar är svårt att verifiera eftersom avtalet inte varit transparent.¹⁹⁶

OLF:s ordförande har uppgett att de inte har någon kontakt med OLA, utan att de gav regeringen ansvar för de tidigare kombattanterna när de återvände. Enligt OLF har de sedan regeringen tog över ansvaret inte haft kontakt med OLA, och gruppen agerar idag som en gerillarörelse.¹⁹⁷

Qeerroo-gruppen (se avsnitt 5.10.1) är nära relaterad till OLF-gruppen och kan ibland använda beteckningen OLF.¹⁹⁸ En källa nämner att det är svårt att särskilja Qeerroo och OLA åt.¹⁹⁹

5.3.5 OLF-Shane Group (SG)

I flera källor omnämns en utbrytargrupp från OLF som *Shane (Shene/Shane) Group* (SG). Ingen av de källor som konsulterats i fält har nämnt OLF-SG, däremot omnämns de i flera andra landinformationsrapporter samt i etiopisk media. I januari 2019 omnämns OLA i en artikel som "the armed group of the Oromo Liberation Front-Shane Group (SG)".²⁰⁰

---

¹⁹¹ Blankspot Project, *Rebellerna som laddar för val*, 2020-02-20, <https://www.blankspot.se/rebellerna-som-laddar-for-val/> (Hämtad 2020-03-23)

¹⁹² Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

¹⁹³ Västerländsk ambassad (B)

¹⁹⁴ Storbritannien, Home Office, 2020, s. 31 f.

¹⁹⁵ The Economist, *A Hidden War Threatens Ethiopia's Transition To Democracy*, 2020-03-19, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2020/03/19/a-hidden-war-threatens-ethiopia's-transition-to-democracy> (Hämtad 2020-05-08)

¹⁹⁶ Anonym källa (B)

¹⁹⁷ Shigut Geleta, OLF

¹⁹⁸ EU-tjänsteman (C); EU-tjänsteman (B)

¹⁹⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁰⁰ Addis Standard, *News: Ethiopia Defense Force Begins Airstrike In Western Oromia; Says Targets Are OLF Military Training Camps*, 2019-01-13, <http://addisstandard.com/news-defense-force-begins-airstrike-in-western-oromia-says-targets-are-olf-military-training-camps/> (Hämtad 2020-03-26)

Brittiska inrikesdepartementet konstaterar att det inte finns en samsyn om vad begreppet "Shane" syftar till och deras källor går brett isär om vilka som utgör OLF-SG. Enligt OLF-företrädare själva används ordet i propagandasyfte av regeringen för att jaga skräck i befolkningen, och det finns enligt dem ingen separat gruppering som heter OLF-SG. En källa som konsulterats i rapporten säger att Shane är en nedsättande term som används av regeringen och som har konnotationer till terrorism och antidemokratiska metoder.²⁰¹

5.3.6 Behandling av etiopiska myndigheter

Enligt OLF själva har regeringen systematiskt förföljt aktivister från OLF. Tusentals både medlemmar och sympatisörer till OLF har gripits och bara omkring Addis Abeba rör det sig om 1 700 personer. Bland medlemmar på landsbygden har personer anhållits i tre månader och delar av ledarskapet har hållits i ett år enligt OLF själva.²⁰² Enligt Amnesty greps minst 75 sympatisörer till OLF i januari 2020 i Oromia.²⁰³ I mars 2020 uttalade sig Dawud Ibsa kritiskt om att nio medlemmar och ledare i OLF gripits under en sammankomst i Addis Abeba.²⁰⁴

För att organisera möten behövs tillstånd från lokala/regionala myndigheter men dessa utfärdar inte underlag för OLF. OLF-medlemmar kan således röra sig i landet, men endast som privatpersoner och inte i kapacitet av OLF. Vidare har gruppen problem med organisering av möten och sympatisörer på landsbygden har gripits både före och efter september 2018.²⁰⁵

I de områden där OLA verkar menar OLF att det pågått godtyckliga avrättningar, försvinnanden och tortyr, även under Abiy. Civila som antas stötta OLA är i risk eftersom regeringen kan utsätta dem för denna behandling utan att egentligen veta om de stöttar organisationen. Regeringens bild är att dessa civila ger skydd åt OLA. Massarresteringar har skett i zonerna Borena, Guji, Västra Wellega, Östra Wellega, Kelem Wellega och Horo Gudru Wellega.²⁰⁶

Flera källor säger att OLF-anhängare, med eller utan vapen, har tämligen stor sannolikhet att utsättas för illabehandling eller gripas av etiopiska myndigheter.²⁰⁷ En källa betonar dock att detta dels går åt båda hållen och att OLF också terroriserar människor i sina områden, dels att en del OLF-medlemmar grips på grund av sin involvering i striderna. Alla som grips från OLF kan alltså inte sägas vara politiska fångar.²⁰⁸

I de områden där OLA verkar hamnar civila i kläm mellan dem och den federala armén, och människor som misstänks "hjälpa" OLA arresteras. Att "hjälpa" kan i sammanhanget innebära att inte hindra dem. OLF-medlemmar av lägre grad känner sig dock relativt säkra i Addis Abeba.²⁰⁹

En källa säger att eventuell utsatthet på grund av koppling till OLF varierar, medan vissa delar av OLF-medlemmarna definitivt kan trakasseras är andra mindre utsatta sedan OLF återvände till Etiopien.²¹⁰

---

²⁰¹ Storbritannien, Home Office, 2020, s. 29

²⁰² Shigut Geleta, OLF

²⁰³ Amnesty International, *Ethiopia: Authorities Crack Down On Opposition Supporters With Mass Arrests*, 2020-01-27, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/01/ethiopia-authorities-crack-down-on-opposition-supporters-with-mass-arrests/> (Hämtad 2020-04-14)

²⁰⁴ BBC Monitoring, *Ethiopian opposition laments 'unprecedented' intimidation*, 2020-03-06, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201iohc> (Hämtad 2020-03-24)

²⁰⁵ Shigut Geleta, OLF

²⁰⁶ Shigut Geleta, OLF

²⁰⁷ Västerländsk ambassad (A1); Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A); Västerländsk ambassad (B)

²⁰⁸ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁰⁹ Västerländsk ambassad (B)

²¹⁰ Anonym källa (B)

En källa säger att OLF ses som problematiska och att deras anhängare definitivt riskerar arrestering på olika håll i landet. Det ska dock betonas att gruppen som sådan inte är förbjuden och att alla deras företrädare inte arresteras.²¹¹

5.3.7 Brott begångna av OLF

OLF har enligt amerikanska utrikesdepartementet gjort sig skyldiga till två bortföranden under 2019, varav en av de bortförda dödats.²¹² I en intervju säger Dawud Ibsa att hans organisation inte står bakom några attacker på civila, och menar att OLF sedan 1976 fastslagit minoriteters rättigheter i sitt politiska program.²¹³

Rekrytering eller tvångsrekrytering tycks inte vara en strategi för OLF, de flesta går troligtvis med frivilligt enligt en källa.²¹⁴

5.4 Oromo Federalist Congress (OFC)

Oromo Federalist Congress (OFC) är ursprungligen en sammanslagning av *Oromo Federalist Democratic Movement* (OFDM) och *Oromo People's Congress* (OPC). I januari 2020 gick partiet in i koalitionen GAMTAA.²¹⁵ Efter Abiys tillträde släpptes Merere Gudina och Bekele Gerba, partiets ledare, från fångenskap. I december 2019 annonserade Jawar Mohamed att han ställer upp för partiet i kommande parlamentsval.²¹⁶

Medlemmar i OFC har också uppgett att de gripits på grund av sitt misstänkta samröre med de stridande utbrytargrupperna av OLF.²¹⁷

5.4.1 Jawar Mohammed

Jawar Mohammed äger *Oromia Media Network* (OMN) och var tidigare baserad i USA där han också är medborgare. I december 2019 annonserade han att han ställer upp för OFC i det kommande etiopiska parlamentsvalet.²¹⁸ Jawar var en av de främsta arkitekterna bakom protesterna mot Addis Abebas utvidgning 2015–2018. Sedan han annonserade att han ställer upp i parlamentsvalet har Jawar klargjort att han sagt upp sitt amerikanska medborgarskap, vilket är ett krav eftersom Etiopien inte tillåter dubbla medborgarskap.²¹⁹

Jawar tillhör gruppen oromo och är en inflytelserik röst i det nya, öppna etiopiska sociala medier-landskapet.²²⁰ OMN:s Facebook-sida har exempelvis mer än en miljon följare, och Jawar själv har nästan 2 miljoner följare.²²¹

---

²¹¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

²¹² USDOS, 2019, s. 3

²¹³ Blankspot Project, 2020

²¹⁴ EU-tjänsteman (C)

²¹⁵ BBC Monitoring, *Oromo Federalist Congress (OFC)*, 2020-01-08, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/5772410> (Hämtad 2020-03-31)

²¹⁶ Freedom House, *Freedom in the World 2020 – Ethiopia*, 2020-03-04, <https://www.ecoi.net/en/document/2025913.html#alert> (Hämtad 2020-03-26); Västerländsk ambassad (A1)

²¹⁷ Västerländsk ambassad (B)

²¹⁸ BBC Monitoring, *Ethiopia Withdraws Security Details Of Political Activist*, 2020-02-08, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201fyx5> (Hämtad 2020-03-23)

²¹⁹ Västerländsk ambassad (A4), Addis Abeba, (datum saknas)

²²⁰ Medarbete vid Bahir Dar University

²²¹ Facebook (sida), *Oromia Media Network*, (datum saknas), [länk](#) (Hämtad 2020-03-23); Facebook (profil), *Jawar Mohamed*, (datum saknas), <https://www.facebook.com/Jawarmd> (Hämtad 2020-04-01)

I oktober 2019 gick Jawar ut med att det fanns en plan om att gripa och döda honom i hans hus i Addis Abeba.²²² Uttalandet kom genom sociala medier men tillbakavisades av den federala etiopiska polisen. Hundratals protesterade utanför Jawars hus i Addis Abeba.²²³ Stora protester utbröt bland hans anhängare även på andra ställen, tusentals protesterade exempelvis i Adama, Oromias regionhuvudstad. I samband med protesterna uppstod sammandrabbningar mellan oromo och andra etniska grupper.²²⁴ Jawars anhängare, i synnerhet oromoungdomar triggades att kasta sten, bränna bilar och blockera vägar. Protester startades även i Dire Dawa, Hareri och i oromodominerade zoner i Amhara-regionen. Incidenten är ett tydligt exempel på vilken mobiliseringskapacitet Jawar har, men även hur sociala medier kan användas för att trigga etniskt våld i Etiopien.²²⁵ Incidenten resulterade i totalt 87 människoliv, enligt regeringens egna siffror.²²⁶

5.5 Patriotic Ginbot 7 (PG7)

Organisationen *Ginbot 7*, eller *Patriotic Ginbot 7*²²⁷ (PG7) som de senare kom att kallas, grundades den 15 maj 2008. Datumet gav organisationen dess namn, vilket motsvarar det etiopiska datum då det kontroversiella parlamentsvalet hölls år 2005. PG7 leddes av Berhanu Nega, och 2011 klassificerades de som terroristorganisation av den etiopiska regeringen.²²⁸ PG7:s ledarskap bestod primärt av akademiker utbildade i väst varför de skiljer sig något från rörelser som OLF och ONLF.²²⁹

Enligt flera källor, däribland en tidigare styrelsemedlem i PG7, har organisationen upplösts och ingått i det nya partiet EZEMA. PG7 upplöstes av sin generalförsamling innan de återvände till Etiopien, för att kunna starta ett nytt parti från gräsrotsnivå. En viktig aspekt i PG7:s filosofi har varit att politiskt engagemang kanaliseras nedifrån och inte uppifrån.²³⁰

PG7 hade en väpnad falang och när organisationen upplöstes utlovades de att integreras i det etiopiska samhället och erbjöds ekonomiska bidrag. Dessa bidrag har de tidigare kombattanterna inte fått. Detta har gjort det svårt för de återvändande, precis som för de hundratals politiska fångarna från organisationen som nu släppts, att integreras i det etiopiska samhället.²³¹

Styrelsemedlemmen menar att hans närvaro i Etiopien, och det faktum att han som tidigare varit dömd till livstids fängelse kan gå fritt i landet, är ett exempel på att tidigare medlemmar i organisationen förmodligen inte blir arresterade eller trakasserade av den etiopiska regeringen. I vissa delar av landet, exempelvis Amhara, kan dock stöd till PG7 och möjligen

---

²²² New York Times, *After a Massacre, Ethiopia's Leader Faces Anger, and a Challenger*, 2019-11-18, <https://www.nytimes.com/2019/11/18/world/africa/ethiopia-jawar-mohammed-abiy-ahmed.html> (Hämtad 2020-03-23)

²²³ Aljazeera, *Ethiopia: Youth gather at Jawar Mohammed's house to show support*, 2019-10-24, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/ethiopia-youth-gather-jawar-mohammed-house-show-support-191023135139619.html> (Hämtad 2020-03-23)

²²⁴ New York Times, 2019

²²⁵ EU-tjänsteman (C)

²²⁶ BBC Monitoring, *Ethiopia Withdraws Security Details Of Political Activist*, 2020

²²⁷ Organisationen är också känd under andra namn som *The Movement for Justice, Freedom and Democracy*, *Arbegnoch Ginbot 7*, *Ginbot Sebat* och *Ginbot 7 Popular Force*.

²²⁸ BBC Monitoring, *Ginbot 7 (PG7)*, 2018-12-23, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/f5r5v9neub> (Hämtad 2020-03-19)

²²⁹ Västerländsk ambassad (B)

²³⁰ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²³¹ Ibid.

EZEMA leda till illabehandling, exempelvis fördrivning från sitt hem, av den etnonationalistiska gruppen NaMA. Källan betonar också att om TPLF tar makten igen, kommer PG7 förmodligen vara i riskzonen på nytt. Förtroendet för TPLF från organisationens tidigare medlemmar är lågt.²³²

Källan uppger att det idag, till hans kännedom, inte finns några gripna f.d. PG7-medlemmar eller sympatisörer i Etiopien. Några tidigare kombattanter greps dock i samband med attentatet i Amhara i juni 2019, vilka dock nu har släppts. Detta menar källan beror på att PG7, tillsammans med OLF och ONLF, är de som först misstänks när någonting likt detta händer.²³³

5.5.1 Ethiopian People's Patriotic Front (EPPF)

De två rörelserna Ginbot 7 och *Ethiopian People's Patriotic Front* (EPPF) var två separata rörelser som slogs ihop genom en kongress i Eritrea.²³⁴ Den 11 januari 2015 slogs EPPF ihop med Ginbot 7.²³⁵ Enligt en källa var det först efter hopslagningen som Ginbot 7 började kalla sig Patriotic Ginbot 7.²³⁶ Totalt bestod gruppen, efter sammanslagningen, av 700-800 kombattanter.²³⁷

Konsulterade källor ger en samstämmig bild av att EPPF inte är särskilt framträdande i Etiopiens politiska liv.²³⁸

Ett fåtal personer motsatte sig sammanslagningen 2015 och bröt sig ur gruppen. Dessa var högt uppsatta personer ur rörelsen, men det är oklart såväl var de befinner sig som vilken del av rörelsen de tillhörde enligt en av källorna.²³⁹ En f.d. styrelsemedlem i PG7 uppger att dessa utbrytare befinner sig i Amhara i Etiopien, att det rör sig om ett fåtal personer av etniciteten amhara, men att de inte är särskilt betydelsefulla politiskt. Det kan således finnas en liten grupp personer som säger sig tillhöra EPPF, men rörelsen tycks mycket marginell.²⁴⁰

5.6 Ethiopian Citizens for Social Justice (EZEMA)

Ethiopian Citizens for Social Justice (EZEMA) bildades efter att PG7 och flera andra partier upplöstes.²⁴¹ Utöver PG7 var det sex²⁴² partier som upplöstes och sedan gick ihop i EZEMA. Partiet startades i maj 2019.²⁴³ Motivet har varit att skapa ett parti utan etniska motiv, vilket varit det dominerande perspektivet för etablerade partier i Etiopien.²⁴⁴

I oktober 2019 uppgav EZEMA:s PR-chef att partiet hade verksamhet i 400 av 547 valdistrikt i Etiopien. Dessa är utspridda över hela landet och i alla regioner. Partiet har inte en full över-

---

²³² Ibid.

²³³ Ibid.

²³⁴ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²³⁵ BBC Monitoring, *Ethiopian People's Patriotic Front (EPPF)*, 2017-08-17, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/5675547> (Hämtad 2020-03-19)

²³⁶ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²³⁷ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²³⁸ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²³⁹ PR-chef, EZEMA

²⁴⁰ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²⁴¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁴² De övriga partierna inkluderar *Semayawi* (The Blue Party), *Ethiopian Democratic Party* (EDP), *Unity for Democracy and Justice* (UDJ), *Addis Timuld Party* (New Generation Party), *Gambella Regional Movement* (GRM) och *All Ethiopians People's Democratic Party*.

²⁴³ PR-chef, EZEMA

²⁴⁴ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

blick över sitt medlemsantal, men det rör sig om åtminstone 6 000–7 000. Partiledare är Berhanu Nega och partiordförande är Yeshiwas Assefa.²⁴⁵ Berhanu Nega är en karismatisk politiker som är mycket respekterad, särskilt i urbana miljöer då han förespråkar en panetiopisk ideologi och ett proportionellt valsysteem i kontrast till de stora regionala partierna. En källa menar dock att de inte är det mest populära alternativet i den etiopiska inrikespolitiken idag.²⁴⁶ En annan källa betonar dock att de kan vara starka i urbana miljöer.²⁴⁷

Partiets PR-chef säger att det är tämligen enkelt att bedriva verksamhet i Addis Abeba och i SNNPR. Det är dock svårare i exempelvis Oromia, på grund av Qeerroo-gruppen, och även i Tigray där de dock kunnat hålla möte. I Amhara är det mindre aggressivt. Generellt är det enkelt att driva verksamhet i landet och de möter inga problem från myndigheterna, däremot har partiet kapacitetsproblem vilket gör praktisk organisering svårare.²⁴⁸

5.6.1 Behandling av etiopiska myndigheter samt andra aktörer

I samband med konflikterna i Oromia kunde partimedlemmar i zonen Arsi i princip inte lämna sina hus. Detsamma gäller för Wellega-zonerna där medlemmar riskerar livet om de erkänner att de är EZEMA-medlemmar. Hotbilden här kommer från informella grupper, beväpnade OLF-medlemmar och möjligen regeringsföreträdare på lägre nivå. Problemen kommer inte från federal eller regional nivå, tvärtom har framför allt den federala nivån, stundtals även den regionala, varit hjälpsamma när EZEMA-medlemmar gripits. Vid dessa tillfällen har den federala nivån varit behjälplig i att få medlemmarna frisläppta. Problemet är dock att den federala nivån är svagare idag, och det finns en risk att regionerna ser sig som beskyddare av vissa etniska grupper. De kan då använda sina regionala styrkor och regionala medier för att driva på attacker mot oliktankande, däribland EZEMA-medlemmar.²⁴⁹

Medlemmar ur EZEMA greps i samband med attentatet i Amhara i juni 2019.²⁵⁰ Enligt en f.d. styrelsemedlem i PG7 riskerar inte EZEMA-medlemmar i Tigray någon illabehandling idag. Dock skulle stöd till EZEMA, likt stöd till PG7, kunna leda till fördrivning av NaMA i Amhara-regionen.²⁵¹ Berhanu Nega står nära Abiy och organisationen står ideologiskt nära den etiopiska regeringen.²⁵² På grund av att de delar politisk ideologi har de också varit mindre utsatta än andra oppositionella grupper. De som gripits har släppts relativt snabbt.²⁵³

5.7 National Movement of Amhara (NaMA)

The National Movement of Amhara (NaMA) grundades i juni 2018, och är ett etnonationalistiskt oppositionsparti vars mål är att få slut på vad de menar är en ekonomisk och social marginalisering av amharagruppen, genom mobilisering både inom och utanför regionen Amhara.²⁵⁴

En högt uppsatt medlem i NaMA berättar att deras uppfattning är att amharagruppen blivit marginaliserad de senaste 40–50 åren i Etiopien, än mer i närtid. Medlemmen menar att

²⁴⁵ PR-chef, EZEMA

²⁴⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁴⁷ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

²⁴⁸ PR-chef, EZEMA

²⁴⁹ PR-chef, EZEMA

²⁵⁰ USDOS, 2019, s. 4

²⁵¹ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²⁵² Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

²⁵³ Västerländsk ambassad (B)

²⁵⁴ Högt uppsatt medlem i NaMA, Bahir Dar, samtal, 2019-10-24

de uppskattningar om befolkningstillväxten i Amhara-regionen som gjorts är uppenbart felaktiga, och beskriver i hårda ord att centralmakten försöker begå ett "numeriskt folk mord" på amharerna. NaMA är ett registrerat oppositionsparti inför de etiopiska valen och har hundratusentals medlemmar. Medlemmen lyfter upp att TPLF, som varit en dominerande kraft i EPRDF, kallat amhara för fiender. Under EPRDF:s styre har Amhara-regionen ständigt varit eftersatt för infrastrukturinvesteringar, trots att de står för en stor del av skattebasen och varit framträdande i den etiopiska federala armén.²⁵⁵ Av andra grupper betraktas snarare amhara som en grupp som haft starkt inflytande historiskt i Etiopien, en sorts elit som präglat både akademien och ekonomin. Amhara kallas stundtals för "högländare" av andra etiopier, vilket är en nedsättande term.²⁵⁶

NaMA var initialt positiva till att Abiy valdes till premiärminister. Men när rörelsen växte, menar medlemmen, fick regeringen panik och började hindra rörelsen på olika sätt. I Oromia attackerades deras kontor av våldsamma ungdomsgäng, ibland även understödda av federal militär. Medlemmen beskriver hur NaMA-möten har förbjudits och hur medlemmar i NaMA har gripits och slagits, även i Addis Abeba, Benishangul-Gumuz och i SNNPR. Dels har regeringens styrkor slagit ned på gruppen, dels oromogruppen qeerroo. Primärt skedde detta efter attentatet den 22 juni 2019, då många i NaMA-ledningen greps. Idag är många släppta, men vissa i NaMA-ledningen dömdes till fängelse anklagade för kopplingar till attentatet som av regeringen kallas för en statskupp. Medlemmen tolkar det som att EPRDF försöker skrämma NaMA-medlemmar genom att arrestera aktiva medlemmar och ledare, de har till och med gripit mer än 50 bönder som misstänktes ha bidragit finansiellt till NaMA:s verksamhet. Denna behandling från centralregeringen har varit samma i regionerna och i Addis Abeba.²⁵⁷

Det finns en bred samsyn bland konsulterade källor att medlemmar ur NaMA greps i samband med attentatet den 22 juli 2019.²⁵⁸ En källa listar NaMA som en särskilt utsatt grupp.²⁵⁹ NaMA själva menar att det rör sig om ca 500 gripna, en annan källa uppger att det rör sig om mer än 200 gripna.²⁶⁰

5.8 Eskinder Nega och Baladeras-rörelsen

The Baladeras Council, också känd som *Addis Ababa Caretaker Council*, är en rörelse som drivs av den kända journalisten och aktivisten Eskinder Nega.²⁶¹ Nega dömdes 2012 till 18 år i fängelse under ATP när han kritiserat regeringen för att ha arresterat journalister och oppositionella aktivister. Under fångenskapen satt han i Kality-fängelset i Addis Abeba men släpptes i februari 2018. Idag är han en prisbelönt journalist.²⁶²

Baladeras-rörelsen är motståndare till oromogrupperns anspråk på Addis Abeba, och Eskinder Nega har blivit en frontfigur för motståndet. Abiy släppte Eskinder Nega från fångenskap men gruppen har nu blivit känslig för den etiopiska regeringen. Deras demonstrationsrätt begränsas och anhängare till Eskinder Nega har arresterats.²⁶³ Under 2019 tvingades de ställa in flera publika evenemang. I samband med att en av rörelsens protester ställdes in häktades

---

²⁵⁵ Högt uppsatt medlem i NaMA

²⁵⁶ Västerländsk ambassad (A1)

²⁵⁷ Högt uppsatt medlem i NaMA

²⁵⁸ USDOS, 2019, s. 4; Anonym källa (B)

²⁵⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

²⁶⁰ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

²⁶¹ UDSOS, 2019, s. 15

²⁶² PEN America, *Eskinder Nega, Ethiopia*, (datum saknas), <https://pen.org/advocacy-case/eskinder-nega/> (Hämtad 2020-03-25)

²⁶³ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A); Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D);

också de som organiserat protesten.²⁶⁴ Gruppen är enligt en källa inte särskilt stor.²⁶⁵ Enligt en annan källa kommer gruppen att vara den största utmanaren för Abiy om regeringsmakten.²⁶⁶ I mars 2020 rapporterades att Baladeras startat en koalition tillsammans med *All Ethiopia Unity Party* (AEUP). Målet, uppger ledarna för båda partierna, är att avsätta sittande regering.²⁶⁷

En källa beskriver att det finns ett etniskt inslag i rörelsen i bemärkelsen att amharagruppen dominerat den. Rörelsen som sådan är dock inte etnisk, men tydligt är att det finns en konflikt mellan oromogruppen och denna rörelse.²⁶⁸

5.8.1 Behandling av etiopiska myndigheter

Gruppen listas som en utsatt grupp enligt en källa.²⁶⁹ Enligt en annan källa ser regeringen rörelsen som en hot också för att det riskerar dyka upp regimkritiska grupper över hela landet.²⁷⁰ En källa beskriver sannolikheten att gripas om du är anhängare till Eskinder Nega som tämligen hög.²⁷¹

Eskinder Nega själv menar att öppenheten i Etiopien är villkorad. Medan det är okej att kritisera tidigare regim blir kritiker av nuvarande regim också illabehandlade. ATP används igen som skrämseltaktik, varför ett antal aktivister har satts i fängelse och åtalats. Eskinder Nega menar att Baladeras-rörelsen är den klart största civilsamhällesorganisationen i Etiopien och jämför den med amerikanska Tea Party-rörelsen. Rörelsens mål är att Addis Abeba ska vara en distinkt del av Etiopien, inte av regionen Oromia. Medlemmar och ledare ur rörelsen har blivit fängslade och åtalade enligt ATP. Flera har suttit fängslade i månader, anklagade för att ha understött attentatet i Amhara i juni 2019, dock utan bevis.²⁷²

En källa kritiserar Eskinder Nega för att också uppvigla ungdomar till våld.²⁷³

5.9 Journalister, medier och yttrandefrihet

Återkommande har det rapporterats att arresteringar, illabehandling och trakasserier av personer som kritiserat regeringen minskat dramatiskt.²⁷⁴ Enligt organisationen *Reportrar utan gränser* har situationen avsevärt förbättrats för journalister, och i deras internationella ranking klättrade Etiopien 40 placeringar mellan åren 2018 och 2019 på en lista med 180 länder.²⁷⁵ I organisationens ranking för 2020 klättrade Etiopien ytterligare 11 placeringar, och organisationen talar om en avsevärd förbättring i landet som dock inte än institutionaliserats.²⁷⁶

---

²⁶⁴ UDSOS, 2019, s. 15

²⁶⁵ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁶⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

²⁶⁷ BBC Monitoring, *Two Ethiopian opposition parties form coalition*, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201io7y> (Hämtad 2020-03-23)

²⁶⁸ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

²⁶⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

²⁷⁰ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

²⁷¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁷² Eskinder Nega, aktivist/journalist

²⁷³ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

²⁷⁴ USDOS, 2019, s. 11–12

²⁷⁵ Reportrar utan gränser (RSF), *Ethiopia*, (datum saknas), <https://rsf.org/en/ethiopia> (Hämtad 2020-03-23)

²⁷⁶ RSF, *Ethiopia*, (datum saknas), <https://rsf.org/en/ethiopia> (Hämtad 2020-04-24)

Det finns självständiga tidningar i Addis Abeba men inte i resten av landet. Regeringen kontrollerar dock nationell tv.²⁷⁷

Internet är ett viktigt medium för informationsspridning i Etiopien. I en undersökning från 2016 uppgav 4 % av kvinnorna och 12 % av männen att de använt internet under det senaste året.²⁷⁸ Enligt Världsbanken har dock internettillgången ökat dramatiskt i Etiopien under hela 2000-talet och uppskattningsvis 19 % av befolkningen använde internet 2017.²⁷⁹ En stor del av den etiopiska befolkningen (74 % av kvinnorna och 62 % av männen) uppgav i samma undersökning som nämnts ovan att de inte hade tillgång till traditionella medier som radio, tv och tidningar minst en gång i veckan.²⁸⁰

Periodvis begränsar regeringen tillgången till sociala medier i Etiopien och stundtals har internet stängts ned helt. Ett statligt telebolag är den enda internetleverantören i landet.²⁸¹ I januari 2020 stängde regeringen ned internet helt i delar av västra Oromia med hänvisning till säkerhetsläget, en nedstängning som kvarstod till slutet på mars.²⁸²

Enligt Reportrar utan gränser har 264 tidigare förbjudna webbsidor och bloggar tillåtits under Abiys regering.²⁸³ Medieklimatet kan sägas vara relativt fritt.²⁸⁴

Regeringen har utlovat att revidera en kontroversiell massmedielag från 2008, som ger brett mandat för regeringen att döma för förtal, men ingen revidering har hittills antagits. Som svar på ökad spridning av desinformation i sociala medier har regeringen tagit fram ett förslag på en lag som reglerar hets mot folkgrupp och desinformation, men lagen har fått kritik för att vara vag och därmed kunna missbrukas.²⁸⁵ Lagen antogs i februari 2020.²⁸⁶

5.9.1 Behandling av etiopiska myndigheter

Gripande, trakasserier och åtal mot journalister minskade kraftigt under 2018 och 2019. Under 2019 greps dock flera journalister i Oromia och Sidama.²⁸⁷ Eskinder Nega menar att regeringen slår ned hårt på journalister och även högt uppsatta militärer har hotat journalister.²⁸⁸

Det finns en samsyn bland konsulterade källor att journalister dock fortsätter att gripas i Etiopien.²⁸⁹ Det råder en svår gränsdragning mellan begreppen journalist och aktivist, och

---

²⁷⁷ USDOS, 2019, s. 11–12

²⁷⁸ Ethiopia Central Statistical Agency (CSA), *Ethiopia Demographic and Health Survey 2016*, 2017, s. 35, <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR328/FR328.pdf> (Hämtad 2020-03-18)

²⁷⁹ Världsbanken, *Individuals using the Internet (% of population) – Ethiopia*, (datum saknas), <https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS?locations=ET> (Hämtad 2020-04-01)

²⁸⁰ Ethiopia Central Statistical Agency (CSA), *Ethiopia Demographic and Health Survey 2016*, 2017, s. 35, <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR328/FR328.pdf> (Hämtad 2020-03-18)

²⁸¹ USDOS, 2019, s. 13

²⁸² Africanews, *Ethiopia Restores Internet To Western Oromia After 3-Month Blackout*, 2020-03-31, https://www.africanews.com/2020/03/31/coronavirus-updates-across-africa-focus-on-social-media/?utm_source=Media+Review+for+March+31%2C+2020&utm_campaign=Media+Review+for+March+31%2C+2020&utm_medium=email (Hämtad 2020-04-01)

²⁸³ RSF, *Ethiopian government unblocks 264 websites and blogs*, 2018-06-25, <https://rsf.org/en/news/ethiopian-government-unblocks-264-websites-and-blogs> (Hämtad 2020-03-23)

²⁸⁴ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

²⁸⁵ Freedom House, 2020

²⁸⁶ Västerländsk ambassad (A5)

²⁸⁷ USDOS, 2019, s. 12–13

²⁸⁸ Eskinder Nega, aktivist/journalist

²⁸⁹ Västerländsk ambassad (A1); Västerländsk ambassad (B)

journalister som kan betecknas som aktivister kan vara av särskilt intresse för regeringen. Detta kan inkludera exempelvis Youtubepersonligheter (s.k. *YouTubers*).²⁹⁰

Långt ifrån alla journalister anhålls dock av regeringen, och privata medier som varit föremål för gripanden fanns även innan Abiys tillträde. En källa menar att skillnaden egentligen är ganska liten mot förut, och även nuvarande regering använder ATP för att varna eller anhålla journalister.²⁹¹

Professorn Frew Bekele greps och åtalades under ATP för att ha skrivit en kritisk bok mot Abiys styre. Boken beslagtogs från försäljare och även bokbutiksägare i Addis Abeba har gripits.²⁹² I november 2019 släpptes dock Firew Bekele.²⁹³ I juni 2019 greps också Berihun Adane och Getachew Ambachew från privatägda *Satellite Radio and Television* (ASRAT), och i oktober samma år greps fem ungdomar kopplade till ett Queer-anknutet mediabolag (*Sagalee Queer Bilisummaa*).²⁹⁴

Medarbetare på Bahir Dar University menar att den snabba öppningen av det mediala landskapet, utan tankar om reglering, inte kunnat hanteras av regeringen. Detta har lett till en snabb ökning av olika etnonationalistiska medier vilket appellerar till och mobiliserar framför allt ungdomar. Budskapet på sociala medier är långt ifrån samstämmigt med Abiys om enighet.²⁹⁵

Sociala medier är, enligt universitetspersonalen, en plattform för etiopiska eliter att uttrycka sina åsikter. Sociala medier skapar dock en parallell verklighet och används för att trigga grupper. Små incidenter kan därmed blossa upp till stora händelser, vilket är ett stort problem för landet. Facebook är ett populärt socialt medium som används för denna typ av desinformation.²⁹⁶

5.10 Ungdomsrörelser

Etiopien har sett en växande förekomst av etnonationalistiska ungdomsrörelser i landet av varierande storlek, aktivitet och tillvägagångssätt, ofta med någon formell eller informell koppling till en politisk grupp.²⁹⁷ Etniska attacker har ökat i hela landet, i vissa delar av landet råder rent av laglöshet där unga killar sätter agendan och i princip gör vad de vill. Det är i dessa områden svårt för myndigheter såväl federalt som lokalt att kontrollera situationerna.²⁹⁸

Dessa ungdomsgångar bidrar till spänningarna i landet men det är oklart vilka som leder rörelserna.²⁹⁹ Rörelserna är mycket farliga, enligt en källa, och organiseras helt informellt. Primärt utgörs grupperna enligt samma källa av unga, arbetslösa killar vilka det finns ett stort antal av i Etiopien.³⁰⁰

Flera källor förklarar att ungdomsrörelserna gynnas av att den traditionella konfliktlösningmekanismen inte längre fungerar och att de äldste i lokala samhällen inte har samma

²⁹⁰ Västerländsk ambassad (A1)

²⁹¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

²⁹² USDOS, 2019, s. 10; Västerländsk ambassad (B)

²⁹³ Amnesty International, *Ethiopia: University Lecturer Released: Firew Bekele*, 2019-11-26, <https://www.amnesty.org/en/documents/afr25/1471/2019/en/> (Hämtad 2020-04-14)

²⁹⁴ Freedom House, 2020

²⁹⁵ Medarbete vid Bahir Dar University

²⁹⁶ Medarbete vid Bahir Dar University

²⁹⁷ Västerländsk ambassad (B)

²⁹⁸ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

²⁹⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

³⁰⁰ F.d. högt uppsatt medlem i PG7

position som de tidigare haft. Bland annat beror denna misstro på att många äldre tidigare samarbetade med EPRDF.³⁰¹

5.10.1 Qeerroo

Informationen om den informella ungdomsrörelse som ofta betecknas *Qeerroo* är inte samstämmig. I brittiska inrikesdepartementets senaste landinformationsrapport om Etiopien noteras dels att begreppet är svårt att förklara, dels att försiktighet bör vidtas när det används. Källorna i rapporten spretar även i frågan om vilken grupp som åsyftas när begreppet qeerroo används, och det konstateras att det tycks vara en informellt organiserad, upprorisk grupp ungdomar som är i opposition till regeringen och identifierar sig med begreppet qeerroo. I rapporten hänvisas till OLF-företrädare som menar att OLF är i kontroll över Qeerroo-gruppen, och att den Qeerroo-grupp som regeringen själva försökte mobilisera under proteståren (2014–2018) inte längre existerar.³⁰²

Basen för den traditionella oromokulturen är deras ålderssystem, kallat *gadaa*. Systemet, som appliceras på oromomän, har 11 olika nivåer från att personen är nyfödd.³⁰³ Enligt en källa är qeerroo beteckningen för en av dessa nivåer.³⁰⁴ Detta har dock inte kunnat bekräftas genom information i andra källor. I oromogrupperns tradition uppger dock en annan källa att qeerroo är beteckningen för en "ogift, ung man".³⁰⁵

Ett stort antal socialt utsatta oromoungdomar har mobiliserats, vilka förtrycktes kraftigt under åren med undantagstillstånd i Oromia. Dessa känner enligt en källa vind i seglen efter att en premiärminister från deras etniska grupp nu styr Etiopien, och de är mycket våldsamma samt tungt beväpnade. I konflikterna i Oromia har dessa ungdomar mobiliserats, riktat attacker mot civila av annan etnisk tillhörighet, bränt hus och i allmänhet brukat våld. Källan menar att Qeerroo är kopplade till OLF.³⁰⁶

EZEMA:s PR-chef berättar att partiet har svårt att driva verksamhet i Oromia på grund av Qeerroo.³⁰⁷ OLF:s utbrytargrupper i Guji- och Wellega-zonerna har också kopplingar till Qeerroo, och det är svårt att särskilja dessa åt.³⁰⁸ Qeerroo är definitivt relaterade till OLF enligt en annan källa, som betonar att OLF är ett bra varumärke för gruppen.³⁰⁹ I konflikten mellan Guji och Gedeo mobiliserades en stor grupp Qeerroo som mycket aggressivt brände hus, för-drev och mördade civilbefolkningen.³¹⁰

I oktober 2019 greps fem ungdomar kopplade till ett Qeerroo-anknutet mediabolag (*Sagalee Qeerroo Bilisummaa*).³¹¹

---

³⁰¹ Västerländsk ambassad (B); Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

³⁰² Storbritannien, Home Office, *Report of a Home Office Fact-Finding Mission; Ethiopia: The political situation*, 2020-02-10, s. 31 f., <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44070> (Hämtad 2020-03-26)

³⁰³ John A. Shoup, *Ethnic Groups of Africa and the Middle East; An Encyclopedia*, 2011, Santa Barbara: ABC-CLIO, s. 233 f.

³⁰⁴ EU-tjänsteman (C)

³⁰⁵ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

³⁰⁶ EU-tjänsteman (B)

³⁰⁷ PR-chef, EZEMA

³⁰⁸ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A)

³⁰⁹ EU-tjänsteman (C)

³¹⁰ EU-tjänsteman (B)

³¹¹ Freedom House, 2020

5.10.2 Heego

Den somaliska ungdomsgruppen *Heego* attackerade enskildas hus, kyrkor och myndighetskontor i Jijiga under 2018. Etiopiska människorättskommissionen trodde att attackerna berodde på pågående utredningar om människorättsbrott av Liyu-polisen i regionen. Heego är lojal mot såväl förra regionpresidenten Abdi Iley som Liyu-polisen.³¹² Enligt etiopiska statsåklagaren dödades 58 personer, 266 skadades och minst 10 kvinnor våldtogs inom loppet av några dagar.³¹³

Under den förra Somali-presidenten, Abdi Iley, understöddes Heego ekonomiskt. En källa har dock uppgifter om att gruppen inte längre existerar.³¹⁴

5.10.3 China Group

Enligt en källa är *China Group* en allmän beteckning för ungdomsgrupper eller ungdomsgång med informell struktur i Somali-regionen. Dessa grupper kan sägas agera som kriminella nätverk och smugglar bland annat droger.³¹⁵

Gruppens aktivitet koncentreras till mitten/slutet av 2019. I september 2019 greps mer än 400 unga män som ska ha varit kopplade till China Group. Källan nämner att många i gruppen använder eller missbrukar droger, begår brott och sexuella trakasserier, och många tycks enligt källan komma från diasporan. De drar nytta av ett läge där regeringen är svagare, men samtidigt var det en stor mobilisering av poliser och äldste på alla nivåer i samhället som gjorde att hundratals medlemmar i gruppen kunde gripas.³¹⁶ Enligt samma källa är gruppen idag mycket svag eller icke-existerande.³¹⁷

Information om gruppen i öppna källor är mycket begränsad, men av en artikel framgår att det under 1900-talet funnits ett maffialiknande kriminellt nätverk i Etiopien som kallade sig China Group och som primärt fokuserade på att utpressa lokala köpmän.³¹⁸ Migrationsanalys har dock inte kunnat utröna vilken eventuell koppling dessa grupper har till varandra.

5.10.4 Ejjeetto

Ejjeetto är en ungdomsrörelse som primärt utgörs av ungdomar från gruppen sidama. Arresteringar av Ejjeetto förekom i juli-augusti 2019 i samband med våldsamheterna i Sidama.³¹⁹ Enligt webbsidan *Strategic Thinking on East Africa* var Ejjeetto-gruppen pådrivande för att Sidama skulle bli uppgraderad från zon till region.³²⁰

---

³¹² Human Rights Watch, *Ethiopia Violence A Concern Despite Reform Promises*, 2018-08-15, <https://www.hrw.org/news/2018/08/15/ethiopia-violence-concern-despite-reform-promises> (Hämtad 2020-03-23)

³¹³ Addis Standard, *News: Attorney General Office Says Investigations Into August Jijiga Violence Complete, Reveals Discovery Of Mass Grave*, 2019-01-25, <http://addisstandard.com/news-attorney-generals-office-says-investigations-into-august-jijiga-violence-complete-reveals-discovery-of-mass-grave/> (Hämtad 2020-03-23)

³¹⁴ Västerländsk ambassad (B)

³¹⁵ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, e-post, 2020-03-24

³¹⁶ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, samtal

³¹⁷ Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, e-post

³¹⁸ Wiebel, J. and Admasie, S.A., *Rethinking the Ethiopian red terror: approaches to political violence in revolutionary Ethiopia*, 2019, The journal of African history, nr 60, vol. 3, s. 457–475, <http://dro.dur.ac.uk/29034/1/29034.pdf> (Hämtad 2020-03-24)

³¹⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B)

³²⁰ Strategic Thinking on East Africa, *Sidama Expect Referendum On Statehood Within A Year After Zone Backs Autonomy Demand*, 2018-07-20, <http://www.strathink.net/ethiopia/6951/> (Hämtad 2020-03-26)

5.10.5 Fanos

I Amhara finns den informella ungdomsgruppen *Fanos*.³²¹ En högt uppsatt medlem i NaMA anger att det inte finns någon formell eller informell kontakt mellan Fanos och hans parti, och att man inte kan vara medlem i NaMA om man samtidigt deltar i en våldsbenägen ungdomsgrupp. Källan förklarar vidare Fanos som en konsekvens av regeringens misslyckande och att gruppen utgörs av lantbrukare som beväpnat sig själva för att hålla sitt samhälle säkert i avsaknad av polis. Det är den enda skyddsmekanismen för dessa lantbrukare och används för skydd mot exempelvis rånare.³²²

5.11 Internflyktingar

De senaste årens mycket turbulenta, och stundtals mycket våldsamma, utveckling har lett till att Etiopien hade det högsta antalet nya konfliktrelaterade internflyktingar i världen i början av 2019. Den 29 november 2019 rapporterade IOM att drygt 1,7 miljoner etiopier fortfarande var internt fördrivna.³²³ Detta kan jämföras med våren 2019 då drygt 3 miljoner var internt fördrivna i Etiopien.³²⁴

Den sista tillförlitliga siffran på internflyktingar, anger en av källorna, är från våren 2019 när drygt 3,1 miljoner var internt fördrivna. Av dessa var ca 500 000 orsakade av en omfattande torka, i övrigt var de relaterade till väpnade konflikter i landet. Siffrorna som rapporteras därefter ska läsas i ljuset av att det inte finns en samsyn om när en internflykting slutar vara internflykting, men även att hållbarheten i delar av återvändandet som ordnats av den etiopiska regeringen kraftigt kan ifrågasättas. För många återvändande internflyktingar är tillvaron svår, och även om de fysiskt återvänder förekommer diskriminering i utbildning och sjukvård. Det råder också olika meningar om vad återvändande innebär. Den etiopiska regeringen ser exempelvis somaliska flyktingar från Oromia-regionen som återvända när de befinner sig i Somali-regionen. Denna problematiska inställning motsätter sig delar av det internationella samfundet.³²⁵ Humanitära aktörers tillgång till internflyktingarna för att samla information om förhållandena är också mycket begränsade.³²⁶

Några av de "hotspots" där människor fördrivits inkluderar:

- konflikten mellan regionerna Somali och Oromia
- konflikten i Wellega-zonerna (Oromia)
- konflikten i Kamashi-zonen (Benishangul-Gumuz)
- konflikten mellan Västra Guji (Oromia) och Gedeo (SNNPR)
- konflikten mellan oromoer och somalier i staden Moyale (Oromia) på gränsen till Kenya
- konflikten mellan regionerna Afar och Somali³²⁷
- konflikten i och omkring Gondar mellan amharer och qimant-gruppen (Amhara).

³²¹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B); F.d. högt uppsatt medlem i PG7

³²² Högt uppsatt medlem i NaMA

³²³ IOM, *DTM Ethiopia Round 20*, 2019-11-29, <https://dtm.iom.int/ethiopia> (Hämtad 2020-03-19)

³²⁴ IOM, *DTM Ethiopia*, (datum saknas), <https://displacement.iom.int/ethiopia> (Hämtad 2020-03-19)

³²⁵ EU-tjänsteman (B)

³²⁶ USDOS, 2019, s. 2

³²⁷ EU-tjänsteman (B)

För internflyktingar som fördrivits på grund av konflikten mellan Oromia och Somali, finns det fortfarande kvar en rädsla av att röra sig i områden där den andra etniska gruppen dominerar. Den fredsprocess som kommuniceras är på en hög nivå och många är fortfarande rädda att återvända på grund av säkerhetssituationen. Landtillgång är en stor fråga, och många internflyktingar har förlorat sin mark genom avsaknad av dokumentation eller för att de med våld fördrivits från den.³²⁸

Frågan om återvändande för internflyktingar har varit mycket känslig för den etiopiska regeringen. De talar inte om tvångsåtervändande eftersom de inte hotat internflyktingar med vapen, men lokala ledare har gripits och armén har mobiliserats för att hantera återvändandet. Etiopiska regeringen ser på bistånd som bidragande till att fler skulle söka sig till internflyktingläger, vilket är uppenbart osant enligt en källa.³²⁹

5.12 Återvändande etiopier

EU arbetar med ett system för återvändande av flyktingar och migranter till Etiopien. Endast ett fåtal etiopier har återvänt och omhändertagits av den nyinrättade mekanismen som arbetar med återvändare från Europa.³³⁰

Parallellt med detta deporterar Saudiarabien etiopier kontinuerligt sedan april 2017 till idag. Ca 340 000 etiopier beräknas ha deporterats från Saudiarabien till Etiopien.³³¹ Dessa "dumpas" på flygplatsen, ibland från fraktplan. Det finns i princip inga kontroller vid detta återvändande, endast en organisation bistår med mycket små resurser för registrering. Åtminstone 200 återvändare i veckan är barn utan vårdnadshavare. Återvändarna anländer primärt om nätterna då andra flighter inte anländer. Allt sker helt under radarn, och källan menar att de återvändande saknar dokumentation från den etiopiska regeringen. Enligt källan ser man en tydlig skillnad i demografi i Addis Abeba sedan deporteringarna började, med fler både vuxna och barn på gatan.³³²

Enligt en tjänsteman vid det etiopiska utrikesdepartementet har etiopisk personal skickats till Saudiarabien för att kunna hantera det stora antalet återvändare. På Etiopiens ambassad i Saudiarabien har intervjuer gjorts för att säkerställa att återvändarna är etiopier varpå resehandlingar utfärdats. Enligt regeringstjänstemannen har ca 150 000 etiopier återvänt, och alla registreras vid flygplatsen när de anländer även om kapaciteten där är väldigt låg. Om inte intervju hållits i Saudiarabien, menar tjänstemannen att resehandling inte har utfärdats och därmed kan inte personen ha återvänt. Vidare menar man att samtliga återvändande från Saudiarabien skedde inom loppet av några veckor och nu sedan länge upphört.³³³

Av återvändare från Saudiarabien (ca 10 000 per månad) är den stora merparten unga män. En mindre andel är under 18 år, då oftast pojkar. Det finns mycket begränsade resurser att arbeta med dessa återvändare eftersom de är så många, och därför finns det mycket begränsad information om vad som händer med dem när de återvänt till sina hemorter.³³⁴

---

³²⁸ EU-tjänsteman (B)

³²⁹ EU-tjänsteman (B)

³³⁰ EU-tjänsteman (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-16

³³¹ IOM Regional Data Hub, *Return Of Ethiopian Migrants From The Kingdom Of Saudi Arabia: Annual Overview 2019*, 2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/KSA%20Annual%20Overview%202019_Regional%20Data%20Hub.pdf (Hämtad 2020-04-01)

³³² EU-tjänsteman (B)

³³³ Tjänsteman vid etiopiska utrikesdepartementet, Addis Abeba, samtal, 2019-10-16

³³⁴ Internationell organisation (B)

Utöver de återvändande från Saudiarabien har också tusentals etiopier som varit på flykt i närområdet uttryckt en önskan om att återvända till landet. I februari återvände en grupp etiopier från Kenya med stöd av UNHCR.³³⁵

5.13 Hbtq-personer

5.13.1 Lagstiftning och terminologi

Samkönade sexuella handlingar, och annan *osedlig sexuell aktivitet*³³⁶, är olagliga i Etiopien enligt den etiopiska strafflagstiftningens artikel 629. Enligt artikel 630 i samma lag ska detta brott bestraffas med fängelse i minst 1 år och max 15 år.³³⁷ Samkönade sexuella handlingar är förbjudna även vid samtycke.³³⁸

Det finns ingen lagstiftning som förbjuder diskriminering av homosexuella, bisexuella, transsexuella eller transpersoner. Amerikanska utrikesdepartementet skriver att det förekommer rapporter om våld mot hbtq-personer, samtidigt finns enligt källan inte några kända fall av fängslande eller åtal mot hbtq-personer. I samma källa återges en lokal organisation som rapporterar om personliga problem som ångest, identitetskris, depression och självmordsförsök bland homosexuella män.³³⁹

Rubriceringen av den lagtext som förbjuder handlingarna är *Homosexual and other Indecent Acts*, och endast samkönade sexuella handlingar specificeras som kriminaliserade.³⁴⁰ Det är inte oproblematiskt att diskutera situationen för personer med avvikande sexuell läggning under den breda termen hbtq-personer. Informationsläget i frågan är dock svårt, och vad gäller personer med annan icke-normativ sexuell läggning, könsuttryck eller könsidentitet - bisexuella, trans- och queerpersoner - finns knapphändig information från Etiopien, och de omnämns inte heller specifikt i exempelvis lagtexten. I en universitetsuppsats som bland annat diskuterar kyrkans starka motstånd mot homosexuella i Etiopien, berörs mycket kort att en terminologi som är bredare än begreppet homosexuella och män som har sex med män i princip är helt frånvarande i Etiopien. Författaren konstaterar dock samtidigt att detta inte ska ses som att andra sexuella minoriteter accepteras.³⁴¹ En journalist kopplad till *Orepresenterade nationer och folks organisation* (UNPO) skriver på sin hemsida att lagstiftningen, och diskrimi-

---

³³⁵ UNHCR, *First major group of Ethiopian refugees return home from Kenya*, 2020-02-19, <https://www.unhcr.org/news/press/2020/2/5e4d69994/first-major-group-ethiopian-refugees-return-home-kenya.html> (Hämtad 2020-04-14)

³³⁶ Begreppet är en fri översättning från lagens engelska text *any other indecent act*. I lagen specificeras inte vad som avses.

³³⁷ Etiopien (lagstiftande församling), *Proclamation No. 414/2004; The Criminal Code of The Federal Democratic Republic of Ethiopia, Title Iv Crimes Against Morals And The Family, Section II. - Sexual Deviations*, 2004, artiklarna 629–631 (s. 212 f.), <https://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/70993/75092/F1429731028/ETH70993.pdf> (Hämtad 2020-03-18)

³³⁸ Pride Legal, *Ethiopia LGBT Laws*, (datum saknas), <https://pridelegal.com/ethiopia-lgbt-laws/> (Hämtad 2020-04-09)

³³⁹ USDOS, 2019, s. 30 f.

³⁴⁰ Etiopien (lagstiftande församling), 2004, artiklarna 629–631 (s. 212 f.)

³⁴¹ Daniel Iddo Balcha, *Homosexuality in Ethiopia*, Lund University Faculty of Social Sciences, 2009, s. 31, <https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=1411536&fileId=1411552> (Hämtad 2020-04-09)

neringen den för med sig, underbygger den breda uppfattningen att icke-heterosexuella relationer ska straffas.³⁴² Ett annat problem för att särskilja olika undergrupper är att hbtq-personer i intervjuer har uppgett att de i allmänhet osynliggörs i Etiopien.³⁴³

Då informationen är bristfällig och konsulterade källor oftast talat om hbtq-personer som grupp, används primärt detta begrepp nedan med reservationen att situationen kan variera inom denna bredare grupp.

5.13.2 Behandling av etiopiska myndigheter och allmänheten

De källor som konsulterats i Addis Abeba ger en samstämmig bild av att sexuella läggningar som avviker från normen inte accepteras och bemöts extremt hårt. Det är i princip ingen som lever öppet som hbtq-person, utan gör så helt under radarn. Motståndet är mycket utbrett men starkast inom religiösa samfund då särskilt inom den kristna kyrkan och inom de muslimska samfunden.³⁴⁴

Hbtq-organisationer verkar i det dolda. Det finns inga tecken på lättnader för hbtq-personer i samband med Abiys tillträde. Västerländska ambassader som hissat regnbågsflaggan har mötts av hatstormar på sociala medier och kallats upp till etiopiska utrikesdepartementet.³⁴⁵ Denna "tsunami av hat" som en källa beskriver det som, gör att frågan om hbtq-personers rättigheter i princip är omöjlig att driva. Generellt betraktas frågan om hbtq-personers rättigheter som en icke-fråga i Etiopien.³⁴⁶ I en undersökning från amerikanska *Pew Research Center* från år 2007 ansåg 97 % av tillfrågade etiopier att homosexualitet är förkastligt. Av de 47 länder som inkluderats i studien var Mali det enda landet med större motstånd till homosexuella.³⁴⁷

Att bli anklagad för att vara hbtq-person är mycket farligt i Etiopien enligt en källa, särskilt på grund av allmänhetens bild av hbtq-personer.³⁴⁸ Väldigt få lever öppet som homosexuella och om en person exempelvis skulle "låtsas vara" homosexuell, exempelvis som grund för uppehållstillstånd, riskerar personen stigmatisering, hot och våld vid ett återvändande till Etiopien.³⁴⁹

Organisationen ILGA rapporterar att hbtq-personers yttrandefrihet begränsas eftersom strafflagstiftningen kriminaliserar "the possession or dissemination of grossly indecent material, including providing information on how to procure them". Hbtq-organisationer och hbtq-gruppers webbsidor blockeras, vidare förbjuds registrering av grupper som anses strida mot den "allmänna moralen" eller är olagliga, vilket lett till att hbtq-aktivister i landet dragit slutsatsen att de inte kan registreras.³⁵⁰

---

³⁴² UNPO, *Ethiopia: Sexual Minorities Under Threat*, 2018-06-13, <https://unpo.org/article/20902> (Hämtad 2020-04-09)

³⁴³ Sida, *The Rights of LGBTI People in Ethiopia*, 2014, <https://www.sida.se/globalassets/sida/eng/partners/human-rights-based-approach/lgbti/rights-of-lgbt-persons-ethiopia.pdf> (Hämtad 2020-04-09)

³⁴⁴ Västerländsk ambassad (A1)

³⁴⁵ Ibid.

³⁴⁶ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A); Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

³⁴⁷ Totalt tillfrågades 710 etiopier. Se Pew Research Center, *World Publics Welcome Global Trade – But Not Immigration* 47-Nation Pew Global Attitudes Survey, 2007-10-04, s. 35 f., <https://web.archive.org/web/20100214225525/http://pewglobal.org/reports/pdf/258.pdf> (Hämtad 2020-04-09)

³⁴⁸ Anonym källa (A)

³⁴⁹ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

³⁵⁰ ILGA, *State-Sponsored Homophobia: Global Legislation Overview Update*, 2019-12-10, s. 56, 72, https://ilga.org/downloads/ILGA_World_State_Sponsored_Homophobia_report_global_legislation_overview_update_December_2019.pdf (Hämtad 2020-03-18)

Det förekommer stigmatisering och diskriminering av personer som är HIV- eller AIDS-positiva, i bland annat utbildning och arbetsmarknad.³⁵¹

Myndigheterna i Etiopien tycks inte bedriva uppsökande verksamhet av homosexuella och säkerhetstjänsten tycks inte registrera folk enligt en källa. Det finns inga kända rättsfall kopplade till frågan, däremot har hbtq-personer arresterats dock inte primärt på grund av deras sexuella läggning.³⁵² En källa beskriver det som att en hbtq-person definitivt kan åtalas, men att det inte är en hög prioritet för etiopiska myndigheter att söka upp och arrestera hbtq-personer.³⁵³

5.13.3 Vittnesmål

Under utredningsresan intervjuades en person som identifierar sig som homosexuell i Etiopien. Personen beskrev hur hen tvingas leva dubbla liv såväl socialt som i sociala medier. De religiösa samfundet i Etiopien tenderar ha en mycket konservativ syn på hbtq-personer, och detta starka motstånd är detsamma från protestanter (inklusive evangeliska samfund), katoliker, ortodoxa kyrkan och muslimer. Personen har själv hört predikan i kyrkan där församlingen uppmanas att döda hbtq-personer, där personer i gruppen jämförs med djur och där religiösa ledare förespråkade att hbtq-personer borde gripas.

Enligt källan hackar etiopiska myndigheter hbtq-personers telefoner och deras konton på sociala medier. Den nya etiopiska regeringen under Abiy har inte visat några tecken på förändringar avseende synen på hbtq-personer.

Att komma ut som hbtq-person i Etiopien är förenat med livsfara, och källan uppger att hens vänner blivit såväl arresterade som slagna av både polis och personer i samhället. Samma behandling riskerar, enligt källan, en person som anklagas för att vara hbtq-person, och det finns exempel på hur heterosexuella blivit slagna för att de misstänkts vara hbtq-personer. I den etiopiska kontexten menar källan att tajta kläder, att prata högt och att gestikulera mycket när man talar, kan uppfattas som signaler på att man är hbtq-person i den kontext som källan verkar i.

Nedsättande termer som används om homosexuella män är *bushti*, vilket ungefär betyder "man som ser ut som en kvinna". Att vara HIV-positiv, enligt källan, kopplas inte automatiskt till personens sexualitet, däremot riskerar en hbtq-person som också är HIV-positiv dubbel marginalisering.

Det finns inga kända mötesplatser för hbtq-personer i Etiopien, utan allting sker under radarn. Det finns inte heller några nätverk eller andra stödfunktioner för hbtq-personer. Källan menar att många hbtq-personer som hen känt till lämnat Etiopien på grund av situationen.³⁵⁴

5.14 Kvinnor

Att etiopiska kvinnor ska vara jämställda etiopiska män fastslås i den etiopiska konstitutionens 35:e artikel. Där fastslås att de ska ha lika rätt till arbete, lika rätt i äktenskapsfrågor och att kvinnan ska ha rätt till föräldraledighet och egendom.³⁵⁵ Kvinnor har i nuläget strax under hälften av platserna i parlamentet och flera kvinnor har utsetts till framträdande positioner, däribland till president, chef för valmyndigheten och ordförande i högsta domstolen.³⁵⁶

---

³⁵¹ USDOS, 2019, s. 31

³⁵² Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

³⁵³ Anonym källa (C)

³⁵⁴ Anonym homosexuell person, samtal, 2019-10-18

³⁵⁵ Etiopien (lagstiftande församling), 1995, artikel 35, s. 10 f.

³⁵⁶ Freedom House, 2020

Kvinnor är dock generellt en utsatt grupp i Etiopien, som i grunden är ett patriarkalt samhälle. Skadliga traditionella sedvanor är vanligt, i synnerhet på landsbygden, och i synnerhet kvinnor på flykt riskerar att utsättas för sexuellt våld. I de etniska konflikterna förekommer olika rykten om huruvida kvinnor varit särskilda mål för attacker, vad som dock är klart är att kvinnor och barn blir än mer utsatta i det mycket brutala våld som de etniska konflikterna i landet präglas av.³⁵⁷

Kvinnor står för lejonparten av jordbruksarbetet på den etiopiska landsbygden, men på grund av traditionella sedvanor begränsas de ofta av makar eller pappor från resurstilldelning eller från deltagande i lokala samhällen. En av tre kvinnor har utsatts för fysiskt, emotionellt eller sexuellt våld i Etiopien.³⁵⁸

I bland annat konflikterna mellan regionerna Somali och Oromia samt Somali och Afar har våldtäkt använts systematiskt. Det finns rapporter om att den federala armén använt sexuellt våld i konflikten i Södra Omo (SNNPR).³⁵⁹ Det finns dock lagstiftning i Etiopien som framhäver kvinnor och flickors rättigheter, vilka även klagas i den etiopiska konstitutionen. Den federala regeringen har infört myndigheter som arbetar för kvinnors rättigheter på såväl federal som regional nivå.³⁶⁰

5.15 Barn

Barnets rättigheter fastslås i den etiopiska konstitutionens 36:e artikel.³⁶¹ Många etiopiska barn lever dock i en utsatt situation, och enligt UNICEF lever 88 % av barn i Etiopien i multidimensionell fattigdom. Graden av kraftigt undernärda barn har sjunkit över tid, men fortfarande är 5,6 miljoner barn under 5 år (37 %) så undernärda att de får irreversibla hälsoeffekter.³⁶²

Barn är oproportionerligt hårt drabbade av den humanitära kris som präglar Etiopien, och nästan fem miljoner barn är i behov av humanitär assistans. När internflyktingtalet i Etiopien var som högst var drygt 60 % av internflyktingarna barn. Av de flyktingar som befinner sig i Etiopien är 63 % barn.³⁶³

Barnäktenskap är vanliga i Etiopien, och medianålder för en kvinnas första giftermål är strax över 17 år (jämför med mannens ca 24 år). Mer än hälften av kvinnorna giftes bort innan deras myndighetsdag år 2016. Detta varierar dock geografiskt över landet och sett till kvinnans utbildningsnivå.³⁶⁴

Könsstympning av flickor är trots att det är förbjudet mycket utbrett i Etiopien, och omkring 65 % av kvinnorna i hela landet har utsatts för någon typ av könsstympning. Detta varierar dock väsentligt bland olika grupper och geografiskt över landet.³⁶⁵

---

³⁵⁷ Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D)

³⁵⁸ USAID, *Ethiopia: Gender Equality And Women's Empowerment*, 2020-04-08, <https://www.usaid.gov/ethiopia/gender-equality-and-womens-empowerment> (Hämtad 2020-04-09)

³⁵⁹ EU-tjänsteman (C)

³⁶⁰ CSA, 2017, s. 289 f.

³⁶¹ Etiopien (lagstiftande församling), 1995, artikel 36, s. 11

³⁶² UNICEF Ethiopia, *Annual Report 2019*, 2020-03-01, s. 4 f., <https://www.unicef.org/ethiopia/media/2481/file/Annual%20Report%202019.pdf> (Hämtad 2020-03-19); Internationell organisation (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

³⁶³ UNICEF Ethiopia, *Annual Report 2019*, 2020-03-01, s. 6, <https://www.unicef.org/ethiopia/media/2481/file/Annual%20Report%202019.pdf> (Hämtad 2020-03-19)

³⁶⁴ CSA, 2017, s. 67

³⁶⁵ För mer information se Migrationsverket, *Lifosrapport: Etiopien – Kvinnlig könsstympning (v. 1.0)*, 2019-03-14, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42908> (Hämtad 2020-03-18)

Omkring 150 000 etiopiska barn bor på gatan, varav 60 000 i Addis Abeba. Enligt uppgifter från UNICEF är omkring 4,5 miljoner etiopiska barn föräldralösa, med stora brister i barnhem i landet.³⁶⁶

Barnarbete är utbrett och vanligt i Etiopien, bland annat tvångsarbetar barn i hemmet och genomför riskfyllt arbete i jordbrukssektorn. Nästan 16 miljoner barn mellan 5 och 17 år arbetade i Etiopien under 2018. Etiopisk lagstiftning uppnår inte internationell standard, och det finns ingen lagstiftning som i praktiken skyddar barn från barnarbete.³⁶⁷

5.16 Religiösa grupper

Etiopien är ett multireligiöst land, där representanter från olika trosåskådningar såsom ortodoxa kristna, protestanter, muslimer och mindre religioner som traditionalister eller judar samexisterar. Inom olika etniska grupper kan religiös åskådning variera, och i exempelvis oromogruppen finns både en stor andel muslimer och en stor andel kristna.³⁶⁸

Källors bild av hur religionen spelat in för de konflikter som blossat upp i Etiopien varierar. En källa menar att konflikterna fram till oktober 2019 inte varit religiöst betingade. En viss betoning på religiösa argument skymtas i sociala medier, men det har ännu inte till källans kännedom lett till exempelvis fördrivningar.³⁶⁹ I februari 2020 rapporteras dock om att sammanträffningar förekommit i olika delar av landet mellan kristna och muslimer.³⁷⁰

Freedom House skriver också i sin årliga rapport att lokala konflikter i Etiopien har haft inslag av våld mellan olika religiösa grupper. I Somali-regionen attackerades omkring 30 kyrkor, de flesta etiopisk-ortodoxa, under 2018 och 2019. Även i Amhara-regionen har såväl protestantiska kyrkor som moskéer attackerats.³⁷¹ ICG konstaterar att detta nya interreligiösa våld utgör ett nytt lager av komplexitet i konfliktdynamiken i Etiopien.³⁷²

---

³⁶⁶ USDOS, 2019, s. 29

³⁶⁷ US Department of Labor, *2018 Findings on the Worst Forms of Child Labor – Ethiopia*, 2019, s. 1, https://www.dol.gov/sites/dolgov/files/ILAB/child_labor_reports/tda2018/Ethiopia.pdf (Hämtad 2020-03-17)

³⁶⁸ Västerländsk ambassad (A1); Västerländsk ambassad (B)

³⁶⁹ Västerländsk ambassad (A1)

³⁷⁰ Västerländsk ambassad (A4)

³⁷¹ Freedom House, 2020

³⁷² ICG, 2019

6 Sammanfattande analys

Etiopien har sedan premiärminister Abiys tillträde under våren 2018 sett en remarkabel utveckling i många avseenden. Ett mycket stort antal politiska fångar har släppts, medieklimatet har väsentligen öppnats, politisk opposition i allmänhet och tidigare terroriststämplade grupper får verka i landet och ett gediget rättsligt reformarbete är inlett. För sina insatser har Abiy tilldelats Nobels fredspris. Bland de konsulterade källorna ovan lyfts många positiva och hoppgivande aspekter upp från övergångsperioden i vad som får sägas vara den regionala stormakten Etiopien.

Det finns samtidigt en betydligt mörkare bild av utvecklingen i Etiopien vilken rör det allvarligt försämrade säkerhetsläget i landet som eskalerat under de senaste åren. I takt med Abiys reformer, vilka minskat centralmaktens kontroll, har det regionala självstyret betonats, vilket i praktiken setts som ett ökat inflytande för vissa etniska grupper. Etniskt betingade konflikter, ofta mycket våldsamma, har därmed blossat upp i så gott som varje region i landet. Det pågår också en motreaktion mot Abiys *medemer*-filosofi som betonar en nationell snarare än en etnisk identitet. Abiys planer på att göra om federationen har sporrat etnonationalistiska krafter i olika delar av landet vilka har agerat alltifrån organisering i partier till massiv fördrivning på etnisk basis. I stora delar av landet har dödande och fördrivningar förekommit, dels av formella och informella regionala aktörer, dels av löst sammansatta ungdomsgrupper som eldas på av etnonationalistiska rörelser och använder brutala metoder för att visa sitt stöd till enskilda personer, grupper eller partier. De våldsamma sammandrabbningarna har lett till att Etiopien under 2019 hade flest nya konfliktrelaterade internflyktingar i världen, och frågan om återvändande för internflyktingar har varit mycket känslig för regeringen. Utöver den etniska dimensionen har konflikterna också börjat få en religiös prägel och rapporter har inkommit om attacker på såväl församlingar som enskilda individer. Regeringen har fått kritik för att inte på allvar ta itu med konflikterna på olika håll i landet.

Samtidigt utmanas Abiy av olika krafter som, likt honom, samlar politisk kraft från landets största etniska grupp, oromo. Olika oromopartier, mest framträdande OLF, är starkt kritiska till Abiy och mobiliserar inför valen för att ta makten i regionen Oromia men även i federationens parlament. Utbrytargrupperingar av OLF har etablerat maktbaser bl.a. i Wellega-zonerna, och den federala armén har med brutala metoder försökt trycka ner upproret med väpnat våld. Civila har i dessa och i flera andra konflikter i landet hamnat i kläm mellan stridande parter, i vissa fall varit föremål för direkta attacker och i stor omfattning fått sina hem förstörda och tvingats på flykt.

De etnonationalistiska spänningarna som är på uppgång är ett orosmoln, och parlaments- och regionalvalen 2020 blir ett stresstest för den etiopiska övergångsperioden. Om valen genomförs ordnat, fredligt och fritt kan ett ökat konfliktscenario undvikas, men om motsättningarna späs på ytterligare finns det anledning till ökad oro. Det är långt från självklart att man lyckas hålla så ordnade och transparenta val att det kommer garantera en lugn säkerhetssituation i Etiopien, och även i den pågående upptakten till det flera gånger uppskjutna valen rapporteras återkommande om våldsamma sammandrabbningar. Därmed kan etiopier vara i risk för våld eller illabehandling på grund av sin etniska tillhörighet i en given kontext.

Utvecklingen i Etiopien gör att framtiden är oviss och att det är svårt att med säkerhet uttala sig om vilka risker som föreligger olika grupper i generella termer. De flesta av grupperna som nämns i denna rapport kan vara utsatta beroende på en persons individuella situation och förutsättningar i Etiopien, men situationen varierar väsentligen mellan och inom de olika grupperna och över landet. Den specifika kontexten är därför avgörande för en viss persons utsatthet, och faktorer som position, etnicitet och religion är alla faktorer som kan ha betydelse i en given kontext.

Situationen för hbtq-personer i Etiopien är alltjämt mycket svår. Även om myndigheterna inte tycks prioritera att söka upp och lagföra personer som begått brott mot den etiopiska kriminallagstiftningen, är den allmänna synen på personer med normavvikande sexuell läggning mycket hård. I religiösa sammanhang uppmuntras dödande av hbtq-personer, och det finns så gott som inga aktiva organisationer som driver frågor om hbtq-personers rättigheter i landet på grund av de stora svårigheter som sådant arbete skulle medföra. Hbtq-personer själva vittnar om att ett öppet levnadssätt som hbtq-person är uteslutet, och att såväl faktisk som tillskriven tillhörighet till gruppen kan innebära livsfara.

Bland de grupper som sett den mest positiva förändringen hör delar av den politiska oppositionen, däribland ONLF och f.d. PG7, där de sista numera ingår i partiet EZEMA. Samtliga konsulterade källor ger en samstämmig bild av att situationen för ONLF avsevärt förbättrats, och trots att lokala utmaningar kvarstår i Somali-regionen har regionen, om än från en mycket besvärlig nivå, genomgått den mest positiva utvecklingen. ONLF-medlemmar på lokal nivå kan fortfarande utsättas för illabehandling av lokal Liyu-polis, men konsulterade källor ger en samstämmig bild av att den systematiska brutalitet som utfördes av polisen under föregående regionpresident i Somali i allmänhet har upphört. Såväl ONLF som regionadministrationen blickar nu framåt och försöker, trots deras politiska motsättningar, arbeta tillsammans för att lösa konflikterna i regionen. Situationen får därför sägas ha förbättrats avsevärt, trots att lokala svårigheter fortfarande kan föreligga. Situationen för PG7, vilka nu upplösts och ingår i det icke-etniskt baserade partiet EZEMA, har också väsentligen förbättrats och de kan såväl organisera sig som röra sig fritt över landet utan repressalier från statliga aktörer. Situationen för båda dessa grupper kan dock vara väsentligen annorlunda i delar av landet där inte centralmakten, utan etnonationalistiska krafter, i praktiken har makten och PG7 rapporterar om illabehandling och gripanden i exempelvis Amhara-regionen. Det finns också en kvarstående risk att medlemmar i ONLF och PG7 betraktas som de sedvanligt misstänkta när någonting, likt attentatet i Amhara i juni 2019, sker.

Situationen för den tredje, tidigare terroristklassificerade, återvändande gruppen OLF är något mer problematisk. Förvisso föreligger inga sådana generella restriktioner som gör att endast ett medlemskap i, eller sympati för, OLF möts av illabehandling från etiopiska myndigheter, men i praktiken är gränsdragningen svår. Gruppen har splittrats, och då vissa av utbrytargrupperna är i direkt, öppen konflikt med den federala armén, samtidigt som informationsläget från konfliktzonerna är begränsat, får det i praktiken anses vara riskabelt för en individ att förknippas med organisationen. Det ska också nämnas att samtliga utbrytargrupper i någon mån använder varumärket OLF eftersom det appellerar till stora delar av oromogruppen. Det förekommer till Migrationsanalys kännedom ingen generell uppsökning av sympatisörer eller medlemmar i OLF, men att associeras med organisationen kan vara problematiskt för en individ i det föränderliga politiska och säkerhetsmässiga läge som Etiopien befinner sig i. Olika källor rapporterar om hundratals gripna OLF-anhängare, medan en del tycks vara direkt inblandade i strider med regeringen är det i flera andra fall mer oklart vilken koppling den gripna har till partiet.

Det etiopiska medieklimatet är väsentligen mer öppet under Abiy än under föregående regim, vilket skapar en ny dynamik. Fria medier, inte minst sociala medier, används för att sprida desinformation och i vissa fall spå på etniskt betingat våld i olika delar av landet. Journalister verkar med en väsentligen högre grad av frihet än under föregående regim, och även regimkritiska medier och röster agerar utan regelbundna repressalier. Det har dock rapporterats om gripna journalister och andra mediepersonligheter, däribland författare som skrivit kritiskt om Abiy, varför gruppen fortfarande, beroende på de specifika kontexterna en individ kan befinna sig i, får sägas vara utsatt. Exempelvis är journalisten Eskinder Nega och medlemmar ur Baladeras-rörelsen, personer som tycks möta vissa repressalier av etiopiska myndigheter.

Det har saknats politisk och praktisk vilja från regeringen att förbättra de många etiopiska internflyktingarnas situation och att stoppa de konflikthärdar som fördrivit dem från första början. Situationen för internflyktingar får betraktas som svår. Den svåra situationen i många internflyktingläger drabbar kvinnor och framför allt barn extra hårt. Kvinnor och barn kan också, i den patriarkala och ofta svåra humanitära kontext som råder i Etiopien, vara utsatta även i situationer då de inte internt fördrivits. Samma dynamik gäller för det stora antalet etiopier som med tvång återsänts från Saudiarabien.

Abiys regering har liberaliserat såväl det mediala som det politiska klimatet avsevärt. I takt med att säkerhetsläget har förvärrats i olika delar av landet, centralmakten tappat kontrollen över händelseutvecklingen i regionerna och det politiska läget hårdnar för premiärminister Abiy har regeringen delvis återgått i gamla hjulspår. ATP har använts igen i områden som står under undantagstillstånd, och gripanden har utförts av personer som på olika sätt kan ses som hot mot den ordning som nu råder. Bland annat har journalister och andra skribenter kritiska mot Abiy drabbats, men även personer ur vissa oppositionsgrupper. Efter attentatet i Amhara drabbades anhängare till Eskinder Nega och medlemmar samt sympatisörer till NaMA, men även f.d. medlemmar ur PG7. I Sidama-regionen slogs ned hårt mot ungdomsrörelsen Ejjeetto, som förespråkade ett uppgraderande av zonen, och hundratals ska ha gripits. ATP har nu reformerats, samtidigt som en ny kontroversiell lag om hets mot folkgrupp antagits med vaga formuleringar som i praktiken kan komma att ersätta ATP. Det är dock för tidigt att uttala sig om hur den nya lagstiftningen kommer användas.

Vidare är flera grupper, som i vissa kontexter kan vara utsatta även utsättande i andra kontexter. I fallen NaMA, OLF och ungdomsrörelser som Qeerroo, Fanos och Ejjeetto är risken för en anhängare att bli utsatt högst reell, samtidigt som risken för att personer av andra grupp-tillhörigheter utsätts av grupperna själva också kan vara reell.

I det föränderliga landskap som Etiopien befinner sig i måste således försiktighet iakttas. Både grupper som i nuläget befinner sig i opposition mot Abiy, men även de tidigare hårt ansatta ONLF, OLF och PG7 kan drabbas av repressalier av centralmakten. Det ska dock understrykas att situationen för oppositionen att verka i landet är väsentligen annorlunda idag, och flera stora oppositionspartier kan röra sig fritt i huvudstaden och organisera sig inför valen. De nuvarande repressalierna är, enligt konsulterade källor, ett varningstecken men inte i närheten av det repressiva klimat som rådde innan Abiy kom till makten.

Summary

This report primarily focuses on the situation for several potential profiles at risk in Ethiopia, while the secondary focus is the political as well as the security development in the country the last few years. The report also deals with the primary state actors that currently or previously has acted as perpetrators. The source material of the report are mainly interviews conducted during a fact-finding mission to Ethiopia (Addis Abeba and Bahir Dar) in October 2019.

Ethiopia has seen a radical political development since the current Prime Minister, Abiy Ahmed, came to power in April 2018. Abiy's government has significantly reformed the media and the political landscape including removing the terrorist designation from three prominent oppositional groups, i.e. *The Oromo Liberation Front* (OLF), *The Ogaden National Liberation Front* (ONLF) and *The Patriotic Ginbot 7* (PG7). By promoting Pan-Ethiopianism and unity, he is striving towards a new era in Ethiopia, less focused on ethnic divisions.

There is, however, a parallel development in contemporary Ethiopia, where conflicts across the country are surging, driven primarily by increased militarization of ethnonationalist movements and informal groups. In several places, tensions have escalated into open clashes, resulting in massive internal displacement. This has been the case in West Guji (Oromia), Gedeo (SNNPR), the Wellega zones in Western Oromia and on the border between the Somali and Oromia regions. The conflicts have seen high levels of violence along ethnic lines, with several civilians killed. At the peak Ethiopia hosted more than 3.1 million internally displaced persons (IDPs), with the highest number of new conflict-induced displacements in the world. The handling of these IDPs has proven a sensitive topic for the Ethiopian government. Apart from ethnically centered tensions, there has recently been incidents of inter-religious clashes in several parts of Ethiopia, adding another layer of complexity that threatens Ethiopian cohesion.

The treatment by Ethiopian authorities varies significantly between different current or former opposition groups. While some groups have returned from exile, and laid down arms, some are still in open conflict with the government. The situation for the Somali opposition group ONLF stands perhaps for the most significant improvement, where all consulted sources point to low levels of mistreatment, arrests or violence directed towards members of the group. As local conflicts may still occur due to protracted conflicts in the region and individual grievances, the mistreatment is not systematic or driven by state actors, a development which stems from the general improvement in the Somali region under the new regional administration. The same improvement is reported for the former opposition group *Patriotic Ginbot 7* (PG7), who has now dissolved and joined the new non-ethnic party *Ethiopian Citizens for Social Justice* (EZEMA). Locally, however, these groups may still be at risk of mistreatment by non-state actors in different parts of the country.

The situation for members of the OLF is more difficult to assess, as the group after returning to Ethiopia has been fragmented into several different groups. Consulted sources vary on the number of fragmented groups, but the group most commonly referred to as *The Oromo Liberation Army* (OLA, the former armed wing of the OLF) are in open conflict with the federal army in the Western parts of the Oromia region, the Wellega zones. This has led to arrests of OLF affiliates under current command posts in Oromia, and members of the group can be considered at risk of mistreatment and apprehension by local, regional and federal authorities. It should, however, be noted that the organization is not banned in Ethiopia, although they face administrative and organizational difficulties.

Journalists and other media profiles may still be at risk of apprehension by authorities, especially if in open opposition to Abiy's government. The government has apprehended journalists, authors and publishers, but even other media profiles such as YouTubers could be at risk if in opposition to Abiy. When Abiy's government has turned to more repressive

measures, the distinction between journalist and activist has in practice not been clear. One particular group at risk are members and sympathizers of the journalist and activist Eskinder Nega who is in open opposition to the government. Adherents of Eskinder may also be at risk of mistreatment by local, non-state actors in different areas. The government is still shutting down internet access to prevent the use of social media in parts of the country.

Some ethnonationalist parties, and informal youth groups, might be at risk of apprehension by the government, perhaps most notably the group National Movement of Amhara (NaMA), accused of the failed coup d'état in Ethiopia in June 2019. These groups, including the OLF, however, may also be actors of oppression in areas under their influence or control.

Other groups at risk include LGBTI individuals, where all consulted sources speak of severe societal discrimination and mistreatment, in a country where practically no advocacy groups for the rights of LGBTI individuals are active and consensual same-sex sexual acts is illegal. No improvement for the group has been reported since Abiy's took office, and the issue of LGBTI rights remain a non-issue in the Ethiopian context.

Although the situation for the opposition has improved dramatically in Ethiopia, the Tigray region stands as the exception. There the repressive policies of the past seem to be upheld by the TPLF, and little change has been noted since Abiy took office. The parliamentary and regional elections of 2020 will be a decisive moment for the Ethiopian transitional period, and what course the country will take. In their assessment, consulted sources range from slightly optimistic to very pessimistic on the projected development.

Ethiopia is in a two-faced transitional period, where significant improvement runs parallel to the government basically losing control of the peripheries of the country on a weekly basis. Abiy is balancing on the edge between liberalizing the country and the more repressive means of the past, while he is also under pressure for his electoral base (the Oromos) from several opposition parties and movement.

This perceived weakness of the federal government, including its army, security service and police, leads to enhanced focus on the regions in the ethnically based federal system, meaning increased power to some ethnic groups. The radically opposing views on whether Ethiopia should stick to its ethnic power-sharing system, or strive towards a more pan-Ethiopian approach, risk worsening the security situation in several parts of the country putting more civilians but also the whole transitional period at risk.

Källförteckning

Elektroniska källor

Addis Standard, *News: Attorney General Office Says Investigations Into August Jigjiga Violence Complete, Reveals Discovery Of Mass Grave*, 2019-01-25, <http://addisstandard.com/news-attorney-generals-office-says-investigations-into-august-jigjiga-violence-complete-reveals-discovery-of-mass-grave/> (Hämtad 2020-03-23)

Addis Standard, *News: Ethiopia Defense Force Begins Airstrike In Western Oromia; Says Targets Are OLF Military Training Camps*, 2019-01-13, <http://addisstandard.com/news-defense-force-begins-airstrike-in-western-oromia-says-targets-are-olf-military-training-camps/> (Hämtad 2020-03-26)

Addis Standard, *News: Ofc, Olf And Onp Agree To Form "Coalition For Democratic Federalism"*, 2020-01-04, <http://addisstandard.com/news-ofc-olf-and-onp-agree-to-form-coalition-for-democratic-federalism/> (Hämtad 2020-05-08)

Addis Standard, *Exclusive: As the formation of prosperity party gains momentum here is its program*, 2019-11-28, <https://addisstandard.com/exclusive-as-the-formation-of-prosperity-party-gains-momentum-here-is-its-program-2/> (Hämtad 2020-01-08)

The Africa Report, *Ethiopia Passes New Laws Ahead Of 2020 Elections*, 2019-08-29, <https://www.theafricareport.com/16693/ethiopia-passes-new-laws-ahead-of-2020-elections/> (Hämtad 2020-03-18)

Africanews, *Ethiopia Restores Internet To Western Oromia After 3-Month Blackout*, 2020-03-31, https://www.africanews.com/2020/03/31/coronavirus-updates-across-africa-focus-on-social-media/?utm_source=Media+Review+for+March+31%2C+2020&utm_campaign=Media+Review+for+March+31%2C+2020&utm_medium=email (Hämtad 2020-04-01)

Aljazeera, *Ethiopia: Youth gather at Jawar Mohammed's house to show support*, 2019-10-24, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/ethiopia-youth-gather-jawar-mohammed-house-show-support-191023135139619.html> (Hämtad 2020-03-23)

Aljazeera, *Ethiopia declares state of emergency to fight coronavirus*, 2020-04-08, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/ethiopia-declares-state-emergency-fight-covid-19-200408142519485.html> (Hämtad 2020-04-24)

Amnesty International, *Ethiopia: University Lecturer Released: Firew Bekele*, 2019-11-26, <https://www.amnesty.org/en/documents/afr25/1471/2019/en/> (Hämtad 2020-04-14)

Amnesty International, *Ethiopia: Authorities Crack Down On Opposition Supporters With Mass Arrests*, 2020-01-27, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/01/ethiopia-authorities-crack-down-on-opposition-supporters-with-mass-arrests/> (Hämtad 2020-04-14)

Amnesty International, *Human Rights in Africa: Review of 2019, 2020*, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR0113522020ENGLISH.PDF> (Hämtad 2020-04-14)

BBC Monitoring (betaltjänst), *Ethiopian People's Patriotic Front (EPPF)*, 2017-08-17, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/5675547> (Hämtad 2020-03-19)

BBC Monitoring, *Hailemariam Desalegn*, 2018-08-02, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/3192019> (Hämtad 2020-03-25)

- BBC Monitoring, *Ginbot 7 (PG7)*, 2018-12-23, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/f5r5v9neub> (Hämtad 2020-03-19)
- BBC Monitoring, *Over 100 Arrested After Violence In Eastern Ethiopia Town*, 2019-10-27, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c2016tgg> (Hämtad 2020-04-01)
- BBC Monitoring, *Ogaden National Liberation Front (ONLF)*, 2019-11-20, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/3490119> (Hämtad 2020-03-19)
- BBC Monitoring, *Oromo Federalist Congress (OFC)*, 2020-01-08, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/5772410> (Hämtad 2020-03-31)
- BBC Monitoring, *Oromo Liberation Front (OLF)*, 2020-01-08, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/3490123#section1> (Hämtad 2020-03-24)
- BBC Monitoring, *Abiy Ahmed Ali*, 2020-02-06, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/5727579> (Hämtad 2020-03-25)
- BBC Monitoring, *Ethiopia Withdraws Security Details Of Political Activist*, 2020-02-08, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201fyx5> (Hämtad 2020-03-23)
- BBC Monitoring, *Twelve killed and 400 houses torched in Ethiopia violence*, 2020-02-27, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201hqt3> (Hämtad 2020-03-12)
- BBC Monitoring, *Ethiopian opposition laments 'unprecedented' intimidation*, 2020-03-06, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201iohc> (Hämtad 2020-03-24)
- BBC Monitoring, *Ethiopia Electoral Body Justifies Postponing August Poll*, 2020-04-01, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201kzsm> (Hämtad 2020-04-01)
- BBC Monitoring, *Two Ethiopian opposition parties form coalition*, 2020-03-07, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201io7y> (Hämtad 2020-03-23)
- BBC News, *Abiy Ahmed: Ethiopia's Prime Minister*, 2019-11-11, <https://www.bbc.com/news/world-africa-43567007> (Hämtad 2020-05-08)
- BBC News, *Ethiopia's Abiy Ahmed gets a new ruling party*, 2019-11-22, <https://www.bbc.com/news/world-africa-50515636> (Hämtad 2020-01-08)
- Blankspot Project, *Rebellerna som laddar för val*, 2020-02-20, <https://www.blankspot.se/rebellerna-som-laddar-for-val/> (Hämtad 2020-03-23)
- Borkena, *Ethiopia's Intelligence Department to rebrand as National Information Center*, 2019-12-23, <https://borkena.com/2019/12/23/ethiopias-intelligence-department-rebrand-national-information-center/> (Hämtad 2020-03-13)
- Borkena, *Arena opposition party executive member attacked in Tigray, north Ethiopia*, 2020-02-18, <https://borkena.com/2020/02/18/ethiopia-arena-opposition-party-leader-attacked-in-tigray/> (Hämtad 2020-03-25)
- Daniel Iddo Balcha, *Homosexuality in Ethiopia*, Lund University Faculty of Social Sciences, 2009, <https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=1411536&fileId=1411552> (Hämtad 2020-04-09)

- The Economist, *A Hidden War Threatens Ethiopia's Transition To Democracy*, 2020-03-19, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2020/03/19/a-hidden-war-threatens-ethiopias-transition-to-democracy> (Hämtad 2020-05-08)
- Ethiopia Central Statistical Agency (CSA), *Ethiopia Demographic and Health Survey 2016*, 2017, <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR328/FR328.pdf> (Hämtad 2020-03-18)
- Etiopien (lagstiftande församling), *Constitution Of The Federal Democratic Republic Of Ethiopia*, 1995, <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/et/et007en.pdf> (Hämtad 2020-03-24)
- Etiopien (lagstiftande församling), *Proclamation No. 414/2004; The Criminal Code of The Federal Democratic Republic of Ethiopia, Title Iv Crimes Against Morals And The Family, Section II. - Sexual Deviations*, 2004, <https://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/70993/75092/F1429731028/ETH70993.pdf> (Hämtad 2020-03-18)
- Etiopien (lagstiftande församling), *Ethiopia: Proclamation No. 652/2009 Anti-Terrorism Proclamation*, 2009-07-07, <https://www.refworld.org/docid/4ba799d32.html> (Hämtad 2020-03-13)
- Ezega, *Ethiopian City of Dire Dawa Still Facing Security Problems*, 2019-09-23, <https://www.ezega.com/News/NewsDetails/7263/Ethiopian-City-of-Dire-Dawa-Still-Facing-Security-Problems> (Hämtad 2020-04-01)
- Facebook (profil), *Jawar Mohamed*, (datum saknas), <https://www.facebook.com/Jawarmd> (Hämtad 2020-04-01)
- Facebook (sida), *Oromia Media Network*, (datum saknas), https://www.facebook.com/OromiaMedia/?eid=ARBCJVJULiP6b9iH0tKKgwBBNCOE1-ts7TGBZnOO0hDKDKfOq9DhTLOK_-dSCd56MDywrHuaHLdH2200&timeline_context_item_type=intro_card_work&timeline_context_item_source=215693&fref=tag (Hämtad 2020-03-23)
- Federal Democratic Republic of Ethiopia Population Census Commission, *Summary and Statistical Report of the 2007 Population and Housing Census; Population by Age and Sex*, 2008, [https://www.ethiopianreview.com/pdf/001/Cen2007_firstdraft\(1\).pdf](https://www.ethiopianreview.com/pdf/001/Cen2007_firstdraft(1).pdf) (Hämtad 2020-04-09)
- Foreign Policy, *Sidama Statehood Vote Throws a Wrench in Abiy Ahmed's Plans for Ethiopia*, 2019-12-06, <https://foreignpolicy.com/2019/12/06/referendum-ethnic-sidama-throws-a-wrench-in-abiy-ahmed-plans-for-ethiopia/> (Hämtad 2020-05-08)
- Freedom House, *Freedom in the World 2020 – Ethiopia*, 2020-03-04, <https://www.ecoi.net/en/document/2025913.html#alert> (Hämtad 2020-03-26)
- Human Rights Watch (HRW), *Ethiopia: No Justice in Somali Region Killings*, 2017-04-05, <https://www.hrw.org/news/2017/04/05/ethiopia-no-justice-somali-region-killings> (Hämtad 2020-03-24)
- HRW, *"We are Like the Dead"; Torture and other Human Rights Abuses in Jail Ogaden, Somali Regional State, Ethiopia*, 2018-07-04, <https://www.hrw.org/report/2018/07/04/we-are-dead/torture-and-other-human-rights-abuses-jail-ogaden-somali-regional> (Hämtad 2020-03-24)
- HRW, *Ethiopia Violence A Concern Despite Reform Promises*, 2018-08-15, <https://www.hrw.org/news/2018/08/15/ethiopia-violence-concern-despite-reform-promises> (Hämtad 2020-03-23)
- HRW, *Interview: Inside What Was Ethiopia's Jail Ogaden*, 2019-07-10, <https://www.hrw.org/news/2019/07/10/interview-inside-what-was-ethiopias-jail-ogaden> (Hämtad 2020-03-31)

HRW, *Ethiopia: Justice Needed for Deadly October Violence*, 2020-04-01, <https://www.hrw.org/news/2020/04/01/ethiopia-justice-needed-deadly-october-violence> (Hämtad 2020-04-01)

ILGA, *State-Sponsored Homophobia: Global Legislation Overview Update*, 2019-12-10, https://ilga.org/downloads/ILGA_World_State_Sponsored_Homophobia_report_global_legislation_overview_update_December_2019.pdf (Hämtad 2020-03-18)

Institute for Security Studies (ISS), *What is Driving Ethiopia's Ethnic Conflicts?*, 2019, <https://is-safrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear-28.pdf> (Hämtad 2020-04-01)

International Crisis Group (ICG), *Keeping Ethiopia's Transition on the Rails*, 2019-12-16, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/283-keeping-ethiopias-transition-rails> (Hämtad 2020-03-12)

International Organisation for Migration (IOM), *DTM Ethiopia Round 20*, 2019-11-29, <https://dtm.iom.int/ethiopia> (Hämtad 2020-03-19)

IOM, *DTM Ethiopia*, [datum saknas], <https://displacement.iom.int/ethiopia> (Hämtad 2020-03-19)

IOM Regional Data Hub, *Return Of Ethiopian Migrants From The Kingdom Of Saudi Arabia: Annual Overview 2019*, 2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/KSA%20Annual%20Overview%202019_Regional%20Data%20Hub.pdf (Hämtad 2020-04-01)

Landinfo, *Etiopia: Basisinfo*, 2018-12-14, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42534> (hämtad 2020-01-08)

Migrationsverket, *Lifosrapport: Etiopien – Kvinnlig könsstämpning (v. 1.0)*, 2019-03-14, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42908> (Hämtad 2020-03-18)

Mekonnen, Yohannes, *Ethiopia: The Land, Its People, History and Culture*, 2016, https://books.google.se/books?id=kSgmwug-WCGMC&printsec=frontcover&hl=sv&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (Hämtad 2020-03-24)

Minority Rights Group International, *Ethiopia*, 2018, <https://minorityrights.org/country/ethiopia/> (Hämtad 2020-03-12)

New York Times, *Nobel Peace Prize Awarded to Abiy Ahmed, Ethiopian Prime Minister*, 2019-10-11, <https://www.nytimes.com/2019/10/11/world/africa/nobel-peace-prize.html?action=click&module=RelatedLinks&pgtype=Article> (Hämtad 2020-03-12)

New York Times, *After a Massacre, Ethiopia's Leader Faces Anger, and a Challenger*, 2019-11-18, <https://www.nytimes.com/2019/11/18/world/africa/ethiopia-jawar-mohammed-abiy-ahmed.html> (Hämtad 2020-03-23)

Ogaden National Liberation Front (ONLF), *Press Release: Declaration of Unilateral Ceasefire (ONLF)*, 2018-08-12, <http://onlf.org/?p=981> (Hämtad 2020-03-20)

Open Democracy, *"Ethnic clashes" in Ethiopia: setting the record straight*, 2017-10-22, <https://www.opendemocracy.net/en/ethnic-clashes-in-ethiopia-setting-record-straight/> (Hämtad 2020-03-12)

PEN America, *Eskinder Nega, Ethiopia*, (datum saknas), <https://pen.org/advocacy-case/eskinder-nega/> (Hämtad 2020-03-25)

Pew Research Center, *World Publics Welcome Global Trade – But Not Immigration 47-Nation Pew Global Attitudes Survey*, 2007-10-04, <https://web.archive.org/web/20100214225525/http://pewglobal.org/reports/pdf/258.pdf> (Hämtad 2020-04-09)

Pride Legal, *Ethiopia LGBT Laws*, (datum saknas), <https://pridelegal.com/ethiopia-lgbt-laws/> (Hämtad 2020-04-09)

Reportrar utan gränser (RSF), *Ethiopia*, (datum saknas), <https://rsf.org/en/ethiopia> (Hämtad 2020-03-23)

Reportrar utan gränser (RSF), *Ethiopia*, (datum saknas), <https://rsf.org/en/ethiopia> (Hämtad 2020-04-24)

Reportrar utan gränser (RSF), *Ethiopian government unblocks 264 websites and blogs*, 2018-06-25, <https://rsf.org/en/news/ethiopian-government-unblocks-264-websites-and-blogs> (Hämtad 2020-03-23)

Reuters, *Ethiopia delays census again despite looming election*, 2019-06-10, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-census/ethiopia-delays-census-again-despite-looming-election-idUSKCN1TB1N7> (Hämtad 2020-03-12)

Reuters, *Ethiopia federal forces take over security in protest-hit region: Fana*, 2019-07-23, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-politics/ethiopia-federal-forces-take-over-security-in-protest-hit-region-fana-idUSKCN1UI29Z> (Hämtad 2020-04-09)

Reuters, *Ethiopia Charges Former Regional President, Others Of Instigating Ethnic Violence*, 2019-01-30, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-politics/ethiopia-charges-former-regional-president-others-of-instigating-ethnic-violence-idUSKCN1P01X3> (Hämtad 2020-03-13)

Reuters, *Ethiopia sets tentative August date for elections*, 2020-01-15, <https://uk.reuters.com/article/uk-ethiopia-election/ethiopia-sets-tentative-august-date-for-elections-idUKKBN1ZE0RA> (Hämtad 2020-03-12)

Sida, *The Rights of LGBTI People in Ethiopia*, 2014, <https://www.sida.se/globalassets/sida/eng/partners/human-rights-based-approach/lgbti/rights-of-lgbt-persons-ethiopia.pdf> (Hämtad 2020-04-09)

Storbritannien, Home Office, *Report of a Home Office Fact-Finding Mission: Ethiopia: The political situation*, 2020-02-10, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44070> (Hämtad 2020-03-26)

Strategic Thinking on East Africa, *Sidama Expect Referendum On Statehood Within A Year After Zone Backs Autonomy Demand*, 2018-07-20, <http://www.strathink.net/ethiopia/6951/> (Hämtad 2020-03-26)

Transparency International, *Overview Of Corruption And Anti-Corruption In Ethiopia*, 2019-06-20, <https://knowledgehub.transparency.org/helpdesk/overview-of-corruption-and-anti-corruption-in-ethiopia> (Hämtad 2020-03-13)

UD, *Etiopien - Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 30 juni 2019*, 2019-12-18, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43899> (Hämtad 2020-04-14)

UNHCR, *First major group of Ethiopian refugees return home from Kenya*, 2020-02-19, <https://www.unhcr.org/news/press/2020/2/5e4d69994/first-major-group-ethiopian-refugees-return-home-kenya.html> (Hämtad 2020-04-14)

UNHCR, *Operational Portal Refugee Situations – Ethiopia*, 2020-02-29, <https://data2.unhcr.org/en/country/eth> (Hämtad 2020-03-18)

UNICEF Ethiopia, *Annual Report 2019*, 2020-03-01, <https://www.unicef.org/ethiopia/media/2481/file/Annual%20Report%202019.pdf> (Hämtad 2020-03-19)

UNPO, *Ethiopia: Sexual Minorities Under Threat*, 2018-06-13, <https://unpo.org/article/20902> (Hämtad 2020-04-09)

USAID, *Ethiopia: Gender Equality And Women's Empowerment*, 2020-04-08, <https://www.usaid.gov/ethiopia/gender-equality-and-womens-empowerment> (Hämtad 2020-04-09)

US Department of Labor, *2018 Findings on the Worst Forms of Child Labor – Ethiopia*, 2019, https://www.dol.gov/sites/dolgov/files/ILAB/child_labor_reports/tda2018/Ethiopia.pdf (Hämtad 2020-03-17)

US Department of State (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices 2019 - Ethiopia*, 2020-03-11, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44107> (Hämtad 2020-04-14)

Världsbanken, *Individuals using the Internet (% of population) – Ethiopia*, (datum saknas), <https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS?locations=ET> (Hämtad 2020-04-01)

Världsbanken, *World Bank Open Data - Ethiopia*, 2019, <https://data.worldbank.org/country/ethiopia> (Hämtad 2020-03-12)

Wiebel, J. and Admasie, S.A., *Rethinking the Ethiopian red terror: approaches to political violence in revolutionary Ethiopia*, 2019, (The journal of African history., nr 60, vol. 3), <http://dro.dur.ac.uk/29034/1/29034.pdf> (Hämtad 2020-03-24)

World Justice Project, *Global Insights on Access to Justice: Ethiopia*, (datum saknas), https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/Access-to-Justice-Ethiopia_0.pdf (Hämtad 2020-03-13)

Xinhua, *87 Ethiopians Arrested For Suspected Involvement In Inter-Religious Violence*, 2020-01-28, http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/28/c_138739801.htm (Hämtad 2020-04-02)

Otryckta källor

Anonym homosexuell person, samtal, 2019-10-18

Anonym källa (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

Anonym källa (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

Anonym källa (C), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, Addis Abeba, samtal, 2019-10-19

Dr. Tajudin Ahmed, rådgivare till Somaliregionens president, Addis Abeba, e-post, 2020-03-24

Eskinder Nega, aktivist/journalist, Addis Abeba, samtal, 2019-10-19

EU-tjänsteman (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-16

EU-tjänsteman (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-16

EU-tjänsteman (C), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

F.d. högt uppsatt medlem i Ginbot 7, Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

Högt uppsatt medlem i NaMA, Bahir Dar, samtal, 2019-10-24

Internationell organisation (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

Internationell organisation (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

Medarbetare vid Bahir Dar University, Bahir Dar, samtal, 2019-10-24

Medlem i oppositionsparti i Afar, Addis Abeba, samtal, 2019-10-18

ONLF, Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

PR-chef, EZEMA, Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

Polis, Amhara-regionen, Addis Abeba, samtal, 2019-10-22

Shigut Geleta, OLF, Addis Abeba, samtal, 2019-10-25

Styrelsemedlem för partiet Arena, Addis Abeba, samtal, 2019-10-17

Tjänsteman vid etiopiska utrikesdepartementet, Addis Abeba, samtal, 2019-10-16

Tjänsteman vid Oromiaregionens presidentkontor, Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

Tjänsteman vid västerländsk ambassad (A), Addis Abeba, samtal, 2019-10-18

Tjänsteman vid västerländsk ambassad (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

Tjänsteman vid västerländsk ambassad (C), Addis Abeba, samtal, 2019-10-21

Tjänsteman vid västerländsk ambassad (D), Addis Abeba, samtal, 2019-10-23

Västerländsk ambassad (A1), Addis Abeba, samtal, 2019-10-15

Västerländsk ambassad (A2), Addis Abeba, (datum saknas)

Västerländsk ambassad (A3), Addis Abeba, (datum saknas)

Västerländsk ambassad (A4), Addis Abeba, (datum saknas)

Västerländsk ambassad (A5), Addis Abeba, (datum saknas)

Västerländsk ambassad (B), Addis Abeba, samtal, 2019-10-17

Tryckta källor

Billi, Paolo, *Landscapes and Landforms of Ethiopia*, 2015, Dordrecht: Springer

Clapham, Christopher, *The Horn of Africa: State Formation and Decay*, 2017, London: Hurst and Company

Shoup, John A., *Ethnic Groups of Africa and the Middle East: An Encyclopedia*, 2011, Santa Barbara: ABC-CLIO

Simons, Gary F. (red.), *Ethnologue: Languages of Africa and Europe*, 2017, Dallas: SIL

Turton, D. (red.), *Ethnic Federalism: The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, 2006, Ohio University Press.